

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΧΑΝΙΑ 15 Νοεμβρίου 1954

ΕΤΟΣ Δ' ΤΕΥΧΟΣ 2ον

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡ. Δραχ. 20

ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΑΧ. 1

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΜΟΧΘΟΥΝ ΓΙΑ ΜΑΣ

Ὁ ἀγαπητὸς τοῦ μαθητικοῦ κόσμου τῆς Κρήτης Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς κ. Μπαλαγιάννης μετὰ τῶν Γυμνασιαρχῶν καὶ καθηγητῶν μας, εἰς τὸ συγκληθὲν τὸν περασμένο Σεπτέμβριο εἰς Ἡράκλειον Παγκρήτιον Ἐκπαιδευτικὸν Συνέδριον.

ΜΑΘΗΜΑ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ 2^ο

ΟΙ ΔΑΣΥΝΟΜΕΝΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Όσες λέξεις αρχίζουν από φωνήεν ή δίφθογο γο παίρνουν ή ψιλή ή δασεία. Οι περισσότερες κατά κανόνα παίρνουν ψιλήν (τά 90 ο)ο). Έδω θα γράψω με ποιές παίρνουν δασεία για να ξέρω με ποιές παίρνουν ψιλήν με πρακτικό τρόπο που να μπορεί κανείς να το θυμάται πάντοτε.

1) Τα άρθρα ο, ή, αι, οι

2) Όλες οι λέξεις που αρχίζουν από (υ) π.χ. ύψηλος, ύγεια, ύδωρ, ύπνος, υπερήφανος, ύγρος, υίός, υπό κ.λ.π.

3) Τα αριθμητικά εις, έν, ένας, ένα, έξ, έπτά, έκτος και δσα παράγονται από αυτά π.χ. ενικός, (έν) έκτος (έξ) εβδομος (έπτά) εκατοστός, έξηκοστός, έξκόςια, έβδομάς, έπτακόσιοι, έπτάκις κλπ.

—Τό όκτώ, τό έννέα, τό είκοσιν και δσα παράγονται από αυτά παίρνουν ψιλήν π.χ. ογδος, όκτάκις, όκτακόσια, ένατος, ένενήκοντα, είκοστός κλπ.

—Ακόμη να μη γίνεται σύγχυση με την πρόθεση (έν) ή όποια παίρνει ψιλή και με τό αριθμητικό (έν), τό όποιο παίρνει δασεία, πρό πάντων σέ σύνθετες λέξεις όπως ένεστώς, και ένικός κλπ.

4) Οι έξης άντωνυμίες:

—Ό πληθυντικός της προσωπικής έγώ, σύ, ήμεις, ήμών, ήμιν, ήμάς, ύμεις, ύμών, ύμιν, ύμας (Στή νέα γλώσσα τό έμεις παίρνει ψιλήν).

—Οι κτητικές, ήμέτερος, ύμέτερος.

—Οι δεικτικές ούτος, αύτη, ούτοι, αύται

δός ήδε, οίδε, αύδε—

—Όλες οι αναφορικές, π.χ. όποιος, όποια, όποιον, όσος, όση, όσον, όστις, ήτις. ότι, όπόσος, όπόση, όπόσον, ός, ή, ό, οίος, οία, οίόν (της αρχαίας) κλπ.

—Οι άόριστες έκαστος, έτερος, έκάτερος.

—Η αύτοπαθής έαυτοθ, (ή έμαυτοθ όχι)

5) Οι σύνδεσμοι ίνα, έως, δι,

όμως, όπως

διε, όποτε διαν

όπόταν, ώστε, όπως

6) Μερικά έπιρρήματα και προθέσεις

άμα, έξης άπαξ, όμοθ

όθεν, όπόθεν, όπου, ούτως

δσάκις, όπως, όπωςάυτως

όσαν, ώδε, έκατέρωθεν,

ήνικά, ένεκα, ένεκεν.

7) Μερικές λέξεις παραγόμενες από ξενόγλωσσες λέξεις αρχόμενες από τό δασύ (Η) π.χ. 'Ισπανία (Hispania) 'Ερρίκος (Henri) 'Ελβετία (Helvetia) 'Αννίβας (Hannibal) 'Ομοίως 'Ενετοί, Ούγγροι, 'Οράιιος, Ούμανισμός κλπ.

'Η λέξις 'Ηλίας (με ψιλήν), δέν έχει σχέσηιν

με τό ήλιος, γίνεται από τό 'Εβραϊκόν 'Ηλι).

8) Δασεία παίρνουν και οι παρά κάτω άναγραφόμενες λέξεις, τις όποιες εύκολα μπορεί κανείς να θυμάται

άβρός, άγιος, άγνός
άδρός, άρμόζω, 'Αδης
άμαζα, άίμα Αίμος
άλωσις, 'Αλιάκμων
άμαρτάνω, άλμα, άρμα
άπτω, άρπάζω, άμιλλα,
αιρώ, άθροίζω, άρμονία
άπλός, άψύς, άψις και άπαλός.

—'Εβραϊός, 'Εβρος, έδρα,

'Εκτώρ, 'Εκάβη, έορτή,

'Ελένη, 'Ελλη, 'Ελλην,

έλος, έδώλιον, έκών,

ειρμός, είρκτή και είλωσις,

έλκος, έλκύω, έλιγμός,

έλονοσία, έλκηθρον,

έρμαιον, έξις, ένωσις

'Ερμής, έξής και έλιξ

έρπω έσπέρα, έτοιμος

έστια, έτα ρεία

έπομαι και εύρίσκω

έλισσω έρμηνεία

εύδω και 'Ελικών.

—'Ηδομαι, 'Ηβη, 'Ηρα

ήγήτωρ, ήγεμών,

ήδύς, ήγουμαι, ήδονή

'Ηρώ, 'Ηρώδης, ήλιος

ήμισυς, ήλικία.

ήμέρα, ήκω, ήσυχος,

ήμερος, ήρως, 'Ηρακλής

ήνιοχος, 'Ηρόδοτος

'Ηφαιστος, ήλος, ήπαρ

'Ησίοδος, 'Ηφαιστειον

ήκιστα, ήττα, ήτιων.

—'Ιδρώς, Ιδρύω, Ιερός,

Ιέραξ, Ικανός,

Ιλάσκομαι, Ικέτης,

Ιλεως, Ιππος, Ιπταμαι,

Ισταμαι, Ινα, Ιλαρος,

Ιστός, Ιμάς, Ιμάτιον

Ιστημι, Ιστορία

'Ιπόλυτος, 'Ιποκράτης.

—'Οδηγός, όλος, όμίχλη,

όδός, όμοιος, όμαλός,

όλκή, όμάς, όμήγυρις,

όμιλος, όλμος, όπλον.

όμοθ, όρίζω, όμιλία,

'Ομηρος, όλος, όρασις,

όπου, όρμή, όριον, όρκος

όπως, όρώ, όσιος, όσος.

ό δρος, όστις, όρμος

ότι, ότε, όρατός,

όρμαθός, όπλή, όλκή.

—Ωρα, ώραιος, ώριμος
ώρισμένος, ώριμάζω
ώς, ώστε, ώραιζω,

—Οι παραγόμενες από αυτές άλλες λέξεις θά πάρουν και αυτές δασεία όπως από τὸ ἀβρός ἀβρότης, ἀβροφροσύνη, ἀβρόφρων, ἀπὸ τὸ ἡσυχος, ἡσυχία, ἡσυχάζω ἀπὸ τὸ ὁδός, ὁδοιπόρος, ὁδοιπορικῶς ἀπὸ τὸ ἔρω, ἐρπετόν ἀπὸ τὸ εὐρίσκω, εὐρετήριον κτλ.

Ἐξαίρεση ἔχομε, ἐκ τοῦ ἐπομαι, ὁπαδός, ἐκ τοῦ οἶδα, ἱστορία ἐκ τοῦ ἔζομαι, ἔδαφος.

9) Τὸ πνεῦμα τῆς ὀνομαστικῆς διατηρεῖται σὲ ὅλες τὶς πτώσεις, ὅπως καὶ στὰ ρήματα σὲ ὅλους τοὺς χρόνους π.χ. ἡ ὁδός τὴν ὁδόν, αἱ ὁδοὶ κ.τ.λ., ὀτλίζω, ὀπλιζόν. ὀπλισσά κτλ. (ἐξαιροῦνται ὁ μέλλων τοῦ ἔχω, ἔξω ποῦ παίρνει δασεῖα καὶ ἔξις), τοῦ ὁρῶ οἱ τύποι ὄψομαι, ὄφθησμαι εἶδον ποῦ παίρνουν ψιλήν, τοῦ ἴστημι ὁ ἄδρ-, β' ἔστην με ψιλήν).

10) Μὲ πρακτικὸ τρόπο θά βρίσκωμε ἂν μιὰ λέξη θέλει ψιλή ἢ δασεῖα, ὅταν τὴν κάνωμε σύνθετη μὲ μιὰ ἀπὸ τὶς προθέσεις ἀπό, ἀντί, ὑπέ, κατά, μετὰ (ὅποια ταιριάζει) καὶ ἂν δοῦμε ὅτι τὸ ψιλὸ (τ, π) τὸ ὁποῖο μένει τελευταῖο μετὰ τὴν ἐκθλιψη, τρέπεται σὲ δασύ (θ, φ), ἢ λέξις θέλει δασεῖα, ἂν ὅμως δὲν τρέπεται σὲ δασύ, ἀλλὰ παραμένει ψιλὸ τότε ἢ λέξις θέλει ψιλή. π.χ.

ἀντιτίσταμαι—ἀντ' ἴσταμαι=ἀνθίσταμαι
ἐπιτίσταμαι=ἐπ' ἄτιομαι=ἐπάτιομαι
ἐπιτεύρεσις=ἐπ' εὐρεσις=ἐφεύρεσις
κατάτιποτάσσω=κατ' ὑποτάσσω = καθυπο-
(τάσσω

κατάτῆμερινός=κατ' ἡμερινός=καθημερινός
ἀπότῆγομαι=ἀπ' ἡγομαι=ἀφηγομαι
κατάτῆβδομάδα=κατ' ἔβδομάδα=καθ' ἔβδομάδα

Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο βρίσκωμε ὅτι θέλουν δασεῖα, ἐφ' ἔξης, (ἐξῆς) ἔφηβος (ἦβη) ἔφιππος (ἵππος) ἔφοδος (ὁδός) καθέδρα (ἔδρα) καθιέρωσις (ἱερός) μεθόριος (ὄριον) ἐφ' ἄπλου (ἀπλοός) μεθεπομένη (ἐπομένη) μεθ' ἡμῶν (ἡμῶν) μεθ' ὄλου (ὄλος). Ἀλλὰ μετ' ἑμοῦ (ἑμοῦ) μετ' ὀλιγον (ὀλιγον) μετ' ἄλλων (ἄλλος) ἐπ' ἀόριστον (ἀόριστος) κατ' ἐνεστώτα (ἐνεστώς) ἐπ' αὐτοῦ (αὐτός) κλπ. Ἐξαίρεση ἔχομε ἴσθ' ἐφέτος (ἐπιτέτος) καὶ μεθαύριον (μετὰταύριον) τὰ ὁποῖα σχηματίζονται κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλες δασυνόμενες λέξεις. Λέμε ὅμως ἐπέτειος καὶ ἐπαύριον.

Δασύνεται ἢ ἐπομένη λέξις ὅταν καὶ τὸ (κ) τῆς προηγούμενης λέξεως τρέπεται σὲ δασύ (χ)

ΟΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΜΑΣ

Τὰ πάρα κάτω Γυμνάσια μᾶς ἔστειλαν τὰ ὀνόματα τῶν ἀνταποκριτῶν τοῦ περιοδικοῦ.

α) **Γυμνάσιον Θηλέων Ρεθύμνης** τὰς
1) Κούνουπα Εἰρήνην, 2) Μαραγκάκη Ἑλένην, 3) Λελεκανάκη Εὐαγγελίαν, 4) Βροντουλάκη Εὐαγγελίαν τῆς Η' Τάξεως.

β) **Γυμνάσιον Νεαπόλεως** τὸν Φραγκάκη Γεώργιον

γ) **Ἐμπορικὴ Ἱεραπέτρας** τοὺς
1) Λαμπρινουδάκη Νηλὸν, ΣΤ' Τάξεως
2) Πασασταμάτη Μαρῖαν Ε'.

δ) **Γυμνάσιον Παλαιοχώρας** τὸν Παπαθερόν Εὐτύχιον Η' Τάξεως

ε) **Γυμνάσιον Καστελλίου Κισάμου** τὰς
1) Γιακουμάκη Ἀγγελικὴν Η' Τάξεως
2) Ἀναγνωστάκη Ἀρτεμισίαν Ζ' »

στ) **Α' Γυμνάσιον Ἀρρ. Ἡρακλείου** τὸν Κυθωνάκη Ἀντώνιον Ζγ, Κλασικοῦ

ζ) **Γυμνάσιον Νεαπόλεως** τὸν Σολιδάκη Ἰωάννην Ζ' Τάξεως

η) **Γυμνάσιον Βιάννου** τὸν Κρασονικολάκη Γεώργιον.

Παρακαλοῦμε θερμῶς τοὺς ἀγαπητοὺς Γυμνασιάρχας καὶ τῶν ἄλλων Γυμνασίων νὰ ὀρίσουν τοὺς ἀνταποκριτὰς τοῦ περιοδικοῦ διὰ νὰ ἀποφευχθοῦν παρεξηγήσεις καὶ παράπονα. Εὐχαριστοῦμε πολὺ τοὺς Γυμνασιάρχας τῶν ἀνώτερω Γυμνασίων γιὰ τὸν κόπο ποῦ ἔκαμαν καὶ μᾶς ἔγραψαν καὶ γιὰ τὰ καλὰ τοὺς λόγια πρὸς τὸ μαθητικὸ περιαδικὸ ὀλοκλήρου τῆς Κρήτης. Νὰ εἶναι βέβαιοι πὼς οἱ μαθηταὶ τῶν καὶ ὄλος ὁ μαθητικὸς κόσμος θὰ τοὺς εὐγνωμονοῦν. Ἐμεῖς περιμένομεν ἀκόμη τὴν συνεργασίαν τοὺς καὶ τὰς συμβουλὰς τοὺς.

Στὸ ἄλλο φύλλο θὰ γράψωμε τὰ ὀνόματα καὶ τῶν ἄλλων ἀνταποκριτῶν τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς στείλουν οἱ κ. κ. Γυμνασιάρχαι, ἢ θὰ ὀρίσουν ὀρισμένους μαθητὰς ἢ μαθητρίτσας, οἱ ὁποῖοι θὰ μᾶς γράψουν οἱ ἴδιοι. Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ τὸ ταχύτερον.

π.χ. οὐκτόρω=οὐχ ὄρω, οὐκτῆτον—οὐχ ἦτον, κακόςτιποπος=καχύποπος κτλ.

Σύμφωνα μὲ τὰ πάρα πάνω εὐκόλα μποροῦμε νὰ βάλωμε τὸ σωστὸ πνεῦμα σὲ μιὰ λέξη ποῦ ἄρχιζει ἀπὸ φωνήεν ἢ δίφθογγο. Ὅταν ἀμφιβάλλωμε γιὰ καμμιά λέξη ἀσφαλέστερο εἶναι νὰ βάζωμε ψιλή.

ΣΠ. ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗΣ

Καθηγητῆς Β. Γυμν. Χανίων

ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΙΕΦ

Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΕΠΑΡΧΟΣ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΜΑΣ ΤΟ 1821

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Βαλέστας ἦταν Γάλλος ἀξιωματικός. Πολέμησε μαζί με τὸν Ναπολέοντα σὰν λοχαγὸς τῶν Γρεναδιέρων καὶ ὅταν ἐκεῖνος ἔπεσε, ἤρθε στὰ Χανιά, κοντὰ στὸν ἔμπορο πατέρα του. Ἐκάμε φίλιες με διαλεκτοὺς Κρητικούς. Πόνεσε πραγματικὰ τὸν λαὸ τῆς Κρήτης ποὺ ὑπόφερε. Ἔτσι ὅταν ἔγινε τὸ μεγάλο ξεσήκωμα πῆγε στὸν Δημ. Ὑψηλάντη καὶ τοῦ πρότεινε νὰ τοῦ ἀναθέσῃ τὸ Ἑλληνικὸ πυροβολικὸ. Πολέμησε ἡρωϊκὰ στὴν Μεσσηνία, στὸ Ναύπλιο, στὴν Κόρινθο. Ὅλοι τὸν θαύμασαν. Ὅλοι τὸν καμάρωσαν. Καὶ πρῶτοι οἱ φλοιὸι τοῦ ἀπὸ τὴν Κρήτη. Ὅταν λοιπὸν ἔμαθαν ὅτι θὰ κατέβαινε στὸ νησί ἐνθουσιαστάθηκαν. Τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμὸν ἀισθανόταν καὶ ἐκεῖνος. Ἐρχόταν με σχέδια, με σκοπὸ. Θὰ ἔδινε τὸ πᾶν γιὰ νὰ δῆ τὴν Πατρίδα τοῦ Μίνωα ἐλευθερῆ. Καὶ πάλι ἐκεῖνος ποὺ δυσαρεστήθηκε ἦταν ὁ Ἄφεντούλιεφ. Γενικὸς ἐπαρχὸς τῆς Ἑλλάδος δὲν μπορούσε ποτὲ νὰ φαντασθῆ ὅτι ὁ Βαλέστας πολεμοῦσε μόνο καὶ μόνο ἀπὸ φιλελληνισμόν. Πάντοτε φοδότην. Πάντοτε ἔστρεψε γιὰ τὴ θέση του. Ἔτσι τὸ ταραγμένο ἀπὸ φόβο μυαλὸ τοῦ Ἄφεντούλιεφ ἀπεφάσισε τὴν ἐξόντωση τοῦ ἀγνοῦ Γάλλου. Προσπάθησε νὰ τὸν παρουσιάσῃ πράκτορα τῶν Τούρκων. Ἀπέτυχε. Θέλησε νὰ τὸν παραμερίσῃ ἀπὸ τὴν ἐνεργὸ δράση. Δὲν τὸ κατώρθωσε. Ἐρχεται καὶ ἡ σειρά τοῦ δόλου. Ὁ Βαλέστας ἀπὸ τότε ποὺ ἔλαβε μέρος στὸν Κρητικὸ ἀγῶνα ἐπέμενε ἐν ἑνα σημείῳ, στὴν κατάληψή τοῦ Κάστρου τοῦ Ρεθύμνου. Αὐτὸ τὸ σημεῖο θέλησε καὶ κατώρθωσε νὰ ἐκμεταλλεῖται ὁ Ἄφεντούλιεφ. Βοήθησε τὸν Βαλέστα νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν ἐπιχείρησιν καὶ τοῦ ἔδωσε τοὺς πρὸ ἱκανοὺς καπετάνιους. Καὶ ὁ Γάλλος τοῦ παρουσίασε τὸ σχέδιόν του. Σκόπευε νὰ παρασύρῃ τοὺς Τούρκους μακριὰ ἀπὸ τὸ Φρούριον καὶ τότε νὰ πῆσῃ πάνω του καὶ ἀφύλαχτο ὅπως ἦταν νὰ τὸ καταλάβῃ. Ὅλοι συμφώνησαν. Τὸ σχέδιον ἔγινε δεκτὸ καὶ θὰ γινόταν πραγματικότης στὶς δέκα πέντε τοῦ Ἀπριλίου. Οἱ καπετάνιοι μοιράστηκαν στὸ πεδίο τῆς μάχης. Καὶ ὁ ἀγὼν ἔρχισε. Στὴν ἀρχὴ τὰ πράγματα πῆγαιναν καλὰ. Ἔνας ἕνας οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἐπαναστατῶν ἔμπαιναν στὸ ἀγῶνα. Ὁ Τσουδερός, ὁ Πωλογιωργάκης, ὁ Μανουσογιάννης. Τώρα εἶναι ἡ σειρά τοῦ Πρωτοπαπαδάκη Ὁ ἀγὼν ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτόν. Νὰ ὅμως ποὺ ὁ Σφακιανὸς ἀναρχηγὸς «ἐλθούσης τῆς ὥρας οὐδόλως ἐκινήθη, ἀναξίως ἑαυτοῦ πολιτευθεὶς» ὅπως λέγει ὁ Παπαδοπετρακῆς. Καὶ ὁ ἀγὼν χάθηκε. Οἱ Τούρκοι κυριάρχησαν Ὁ Βαλέστας καταχρεουργήθη. Καὶ ἔλ' αὐτὰ ἐπειδὴ ὁ Σφακιανὸς καπετάνιος δὲν ἔπαιξε τὸν ρόλο του. Ἀλλὰ γιὰτὶ αὐτό; Μήπως δὲν ἦταν παλληκᾶρι ὁ Πρωτοπαπαδάκης; Ὅλοι τὸν ἤξεραν. Ἦταν ἀτρόμητος. Γιατὶ ἔκαμε ὅμως τὸ ἐγκλημα;

Ἀκοῦστε τὸν ἴδιο: «Εἶχα ἐντολὴ ἀπὸ τὸν Ἀρχι-

στράτηγον νὰ μὴ ρίξω τὰ παλληκάρια μου ἐπ' οὐδενὶ στὴ φωτιά. Εἶδατε ἴντα ἔπαθε ὁ Φράγκος; Ἔτσι θὰ παθαίναμε καὶ μεῖς».

Τὰ πράγματα ξεκαθρίστηκαν. Ὅλοι κατάλαβαν αὐτὸ ποὺ γινόταν. Ὅλοι εἶδαν τὴν πραγματικότητά. Ὁ Ἄφεντούλιεφ ἤθελε τὴν Κρήτη δική του, ὄχι τὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπελόγιζε. Προσπαθοῦσε με κάθε τρόπο νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἄλλο πράγμα θὰ πῆ Ἑλλάς καὶ ἄλλο Κρήτη. Ἦθελε τὸ νησί ἀνεξάρτητο. Ἐλευθερο βέβαια ἀλλὰ με κυβερνήτη τὸν Μιχαὴλ Κομνηνὸ Ἄφεντούλιεφ. Μετὰ τὸ καιρὸ παρουσίασε καὶ τὸν «ὄργανισμό τῆς Κρήτης». Εἶχε γίνοι πιά τελειῶς ἄμυαλος. Προσπαθοῦσε νὰ παρὰσύρῃ μετὰ τὸ μέρος του τοὺς Κρήτας προύχοντας καὶ καπετάνιους, «Ἀλλὰ ἡ Δωρικὴ σκέψις τῶν Κρητῶν—ὅπως λέγει ὁ Μουρέλλος—δὲν παρασυρόταν εὐκολα». Στὴν ἀρχὴ δὲν μιλοῦσαν ἀπὸ σεβασμὸ. Ἀργότερα ἄρχισαν νὰ τοῦ «ψαλιδίζου» τὰ τρελλὰ ὄνειρα». Τελικὰ τὰ πράγματα μαθεύτηκαν καὶ στὸ Μωριά. Καὶ τότε ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις ποὺ ἤθελε νὰ ξεκαθρίσῃ τὴν κατάστασιν στέλνει στὴν Κρήτη τὸν Πέτρο Σκυλίτση Ὁμηρίδη. Ὁ Ἕλληνας ἀπεσταλμένος συμβιβάζει γιὰ τὴν ὥρα τὰ πράγματα. Ἀλλὰ ἡ κατάστασις χειροτερεύει σχεδὸν ἀμέσως. Οἱ περιστάσεις ἐπαναφέρουν τὸ «Ζήτημα Ἄφεντούλιεφ» εἰς τὸ προσηνές. Οἱ Κρήτες δὲν εἶναι πιά ἐπιφυλακτικοί.

Δὲν τοῦ συγχωροῦν ὅτι ἀμφισβήτησε τὴν Ἑλληνικότητά τους, ὅτι κατέσπειρε ζιζάνια στὸ στράτευμα, ὅτι μετὰ μιὰ λέξη θέλησε νὰ ἐκμεταλλεῖται τὸν ἀγῶνα τους, Ἔτσι στὶς δέκα πέντε τοῦ Νοέμβριου τοῦ 1822, οἱ ἴδιοι: οἱ συνεργάται του, οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ σύμβουλοι του μετὰ ἐπιστολὴν ποὺ στέλνουν στὴν Κεντρικὴ Διοίκησιν δηλώνουν ὅτι ἡ κατάστασις ἐφθάσε στὸ ἀπροχώρητο. Καὶ ἡ Κ. Δ. ἀνακαλεῖ τὸν Ἄφεντούλιεφ.

Ἔτσι ἔφυγε ἀπὸ τὸ νησί τοῦ Ἰδομενέα ὁ Ἄφεντούλιεφ. Ταπεινωμένος μετὰ τὸ κεφάλι χαμηλά. Ἦταν ὁ ἄνθρωπος ποὺ θέλησε νὰ ἐκμεταλλεῖται τὸν ἀγῶνα τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ὅπως πολὺ σωστά λέγει ὁ Ψυλλάκης «ἔσπειρε ἀνέμους γιὰ νὰ θέρσιον θύελλες καὶ καταιγίδες».

ΤΕΛΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ 1^ο

ΑΣΚΗΣΙΣ 1η

Όμογενής ράβδος έχει μήκος 150 εκατ. και βάρος 80 γραμ. Είς τὸ ἓνα ἄκρον τῆς ράβδου ἐξαρτᾶται βάρος 10 gr. καὶ εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς ἐξαρτᾶται βάρος 20 gr. Νὰ εὐρεθῇ ἡ θέσις τοῦ σημείου τῆς ράβδου εἰς τὸ ὅποιον πρέπει νὰ στηριχθῇ αὕτη διὰ νὰ διατηρηθῇ ὀριζοντίᾳ.

Σκέψις διὰ τὴν ἐπιτυχή λύσιν

α. Μᾶς λέγει ἡ ἄσκησης ὅτι ἡ «ράβδος εἶναι ὁμογενής». Ἄρα ἡ μᾶζα τῆς εἶναι ὁμοιομόρφως κατανεμημένη ἐπ' αὐτῆς. Συνέπεια αὐτοῦ εἶναι ὅτι εἰς τὸ μέσον τῆς ἀκριβῶς εἶναι τὸ κέντρον τοῦ βάρους τῆς, ἤτοι ἂν τὴν στηρίξωμεν εἰς τὴν θέσιν 75 εκατ. αὕτη θὰ ἰσορροπῇ. Εἶναι δηλαδὴ ὡς νὰ ἐξασκῇ ἐπὶ τοῦ ὑποστηρίγματος πῆσιν 80 gr., ὅσον δηλον ὅτι εἶναι τὸ ἓ-λον τῆς βάρους

β. Μᾶς λέγει ἡ ἄσκησης ὅτι «εἰς τὰ ἄκρα τῆς ράβδου κρέμανται δύο βάρη ἄνισα». Συνεπῶς διὰ τὴν ἰσορροπίαν τῶν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ στηρίξωμεν τὴν ράβδον ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον, ἀλλ' εἰς σημεῖον Γ, ὄπερ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καθίσταται φανερόν ὅτι πρέπει νὰ κεῖται πλησιέστερον πρὸς τὸ μεγαλύτερον βάρος, οὕτως ὥστε αἱ δύο ροπαὶ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ σημείου τῆς στηρίξεως, νὰ ἐξουδετεροῦνται ἀπὸ τὴν ροπὴν τῶν 20 gr. ἤτοι

ροπή: 10 Αψ + ροπή 80 ψΓ = ροπή. 20 ΒΓ,
Καὶ ἂν καλέσωμεν τὴν ψΓ = χ ἥθ' ἔχωμεν:
ΒΓ = 75 - ἤτοι
10. (75 + χ) + 80 χ = 20 (75 - χ) ἐξ ἧς χ = 6, 8
εκατ. περιπου.

Σημείωσις: Ἡ ἄσκησης αὕτη εἶναι γενικὴ περιπτώσις συνθέσεως δυνάμεων παραλλήλων, ἄνισων καὶ ὁμορρόπων, διὰ τῆς θεωρίας τῶν ροπῶν.

ΑΣΚΗΣΙΣ 2α

Υάλινον πρίσμα έχει διαθλαστικὴν γωνίαν 5° καὶ δείκτην διαθλάσεως $V_1 = 1,52$.

Τὸ πρίσμα αὐτὸ εὐρίσκεται εἰς ἐπαφὴν μὲ ἄλλο ὑάλινον πρίσμα τὸ ὅποιον έχει δείκτην διαθλάσεως $V_2 = 1,63$. Μία φωτεινὴ ἀκτίς, δταν προσπίπτῃ καθέτως ἐπὶ τῆς ἕδρας τοῦ ἐνὸς πρίσματος, ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν ἕδραν τοῦ ἄλλου πρίσματος χωρὶς νὰ ὑποστῇ ἐκτροπὴν. Νὰ εὐρεθῇ ἡ γωνία ἐκτροπῆς A_2 τοῦ δευτέρου πρίσματος.

Σκέψις πρὸς λύσιν τῶν ἀσκήσεων

α. Ἐκ τῆς γωνίας ἐκτροπῆς τοῦ πρώτου πρίσματος 5° συμπεραίνομεν ὅτι πρόκειται περὶ πρισμάτων λεπτῶν.

β. Ἐφ' ὅσον δὲν πάσχει ἐκτροπὴν ἡ φωτεινὴ ἀκτίς, συμπεραίνομεν ὅτι τὰ πρίσματα ἔχουν τεθῆ ἀντιθέτως.

γ. Ὁ τύπος τῶν μικρῶν πρισμάτων μᾶς δίδει τὴν γωνίαν ἐκτροπῆς δ ἐκ τοῦ τύπου $\delta = A$ ($v = 1$), ἤτοι διὰ τὸ:

1ου Πρίσμα: $\delta_1 = A_1 (v_1 - 1)$ διὰ δὲ τὸ 2ον:
 $\delta_2 = A_2 (v_2 - 1)$.

δ. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦς ἡ ἀκτίς ἐξέρχεται χωρὶς ἐκτροπὴν, ἐπόμενον εἶναι ὅτι ἡ προκαλουμένη ἐκτροπὴ ἀπὸ τὸ ἓνα πρίσμα, ἀναιρεῖται ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἄρα $\delta_1 = \delta_2$ καὶ συνεπῶς $A_1 (v_1 - 1) = A_2 (v_2 - 1)$, ἐξ ὧν ἄγνωστον εἶναι μόνον τὸ A_2 .

ΚΑΚΑΒΕΛΑΚΗΣ ΝΙΚ.

Γυμνασιάρχης Β' Γυμν. Χαλκίδων

ΑΠΟ ΤΙ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Σὰς ἡορθε καμμιὰ φορὰ ἡ σκέψις ἀπὸ τί ἀποτελεῖται αὐτὸ τὸ λογικὸν ὄν ποὺ λέγεται ἄνθρωπος καὶ ποὺ ἔχει τὴν δύναμιν νὰ καταστρέφῃ, νὰ φτιάχνῃ καὶ πάντοτε ν' ἀνοίγῃ νέους δρίζοντες παντοῦ, στὴν ἐπιστήμη, στὴν τέχνη, στὴν βιομηχανία, στὰ γράμματα; Ἐλάτε λοιπὸν νὰ πάμε σ' ἓνα χημικὸ ἐργαστήριον καὶ νὰ ρωτήσωμε ἓνα χημικὸ ποῦ ἔκαμε τὴν χημικὴ ἀνάλυσιν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ τέλος πάντων ἀπὸ τί ἀποτελεῖται αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος τί ἀξίζει καὶ νὰ μᾶς βγάλῃ ἀπ' αὐτὴν τὴν ἐμμονὴν ἰδέαν ἀπὸ τὸ μυαλό μας. Ἀκούστε λοιπὸν τί βρῆκε γιὰ τὸν ἄνθρωπον:

Πρῶτ' ἀπ' ὅλα βρῆκε 65 - 70 ο)ο νερό, μὴν ἐκπλαγεῖτε, μάλιστα βρῆκε νερὸ ἀπ' αὐτὸ τὸ κορὸ νεράκι ποὺ μᾶς ξεδιψάει κάθε τόσο. Ἐπειτα ἀπὸ τὸ λίπος του ἔκαμε μέχρι ἐφτά πλάκες σαποῦνι, καὶ ἂν ἔβαζε ἄρωμα ἀσφαλῶς θὰ ἦτο ἀρωματικόν.

Ἀπ' ὅλο δὲ τὸ σίδηρο ἓνα κοινὸ καρφάκι.

Ἀπὸ τὸ φῶσφορο ἑπτὰ κοτυὰ σιρίτα.

Ἀρκετὸ ἀσβέστη, ὥστε νὰ συμπληρώσῃ ἓνα κουβᾶ ἀσβεστόνερο. Λιγὸν θειάφι, λιγα δράμια ζάχαρι καὶ μαγνησία, γιὰ μιὰ μικρὴ δόσιν καθαρκτικοῦ. Αὐτὰ εἶναι ὅλα καὶ ὅλα τὰ ὑλικά ποὺ πήραμε ἀπὸ ἓνα ἄνθρωπον. Ἀλλὰ γιὰ ὅλα αὐτὰ ἀρκεῖ νὰ δώσωμε 30 δραχμὲς καὶ τάχουμε. Αὐτὴ εἶναι λοιπὸν ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος 30 δραχμὲς! Ναι 30 δραχμὲς! Καὶ ἔπειτα σοῦ λένε. Βρὲ τί εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος.

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΣΟΛΙΔΑΚΗΣ

Μαθητῆς Ζ' τάξεως Γυμνασίου

Ἁγίου Νικολάου

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ: "ΑΝΤΙΓΟΝΗ,"

Μετάφραση ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ τῆς Η' Πρ. Β Γ Α Χ ΣΤ. ΣΜΠΥΡΑΚΗ

(Δεύτερη συνέχεια Στιχ. 42—105)

ΙΣΜΗΝΗ

Ποιὸν κίνδυνον; Ποῦ ἢ σκέψη σου πετᾷ; Τί συλογιέ-
[σαι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

"Ἄν τὸ νεκρὸ μαζί μ' αὐτὰ τὰ χέρια μου θὰ θάψης.

ΙΣΜΗΝΗ

"Ἄραγε καὶ τὸ σκέφτεσαι ἐσὺ νὰ τονε θάψης
ποῦ ἢ πόλη τ' ἀπαγόρευε κι' ὁ ἄρχοντας δὲν τὸ θέλει;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Βέβαια κι' ἂν ἐσὺ δὲν θές, ἐγὼ θὰ τονε θάψω
τὸν ἀδερφό μας καὶ ποτὲ προδότρα μὴ μὲ ποῦνε.

ΙΣΜΗΝΗ

Δυστυχησμένη μὰ ἀφοῦ ὁ Κρέων τ' ἀπαγορεύει;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναὶ μὰ ν' ἀνακατεύεται στὰ πράμματά μ' δὲν θέλω.

ΙΣΜΗΝΗ

"Ἄλλοίμονο! Σκέψου ἀδερφή μὲ ποιά ὁ πατέρας φήμη
κακὴ καὶ πόσο μισητός, γιὰ μᾶς τίς δυὸ ἐχάθη
γιὰ τὰ τόσ' ἀνομήματα ποῦ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶπε
σὰν λάβωσε τὰ μάτια του μὲ τὸ δικό του χέρι.
Κι' ὕστερα ἢ μητέρα του καὶ ἢ γυναῖκα, ποῦχει
διπλ' ὄνομα, μὲ τὴν πλεχτὴ κρεμάλα, στὴ ζωὴ της
δίδει ἕνα τέλος φοβερό· καὶ τρίτο οἱ ἀδερφοὶ μας
μιὰ μέρα ποῦ οἱ τὰ ἀπώροιο σκότωσ' ὁ εἰς τὸν ἄλλο,
δίδοντας κοινὸ θάνατο μὲ τὰ ἴδια τῶν τὰ χέρια.
Καὶ τώρα ποῦ ἀπομείναμεν ἔμεις οἱ δυὸ μονάχα
σκέψου ποῖθ' θάνατο φριχτὸ θάχουμε ἂν τὸ νόμο
πατώντας δὲν λογιᾶσῃμι μιὰ ἀπόφαση ποῦ βγήκε
τοῦ βασιλεῖ. Μὰ πρέπει αὐτὸ στὸ νοῦ μας πάντα
[νῆναι

γυναῖκες πὼς γινήκαμε καὶ μ' ἄντρες δὲν μπορούμε
νὰ πολεμοῦμε. Κι' ὕστερα ἐμᾶς μᾶς κυβερνοῦνε
πιὸ δυνατοὶ κι' ἔτσι σ' αὐτὰ πρέπει νὰ ὑπακούμε
κι' ἀκόμη σὲ πιὸ ὀδυνηρά. Ἐγὼ παρακαλῶντας
τοὺς Θεοὺς τῆς γῆς γιὰτι αὐτὰ ἡναγκάζομαι νὰ κάνω
συχώριο νὰ μοῦ δώσουνε καὶ θὰ τοὺς ὑπακούσω
τοὺς ὕψιστους. Νὰ προσπαθῇ κανεὶς νὰ κἀνῃ κάτι
πιότερ' ἀπ' τίς δυνάμεις του εἶναι ἀνοησία.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δὲν δύνομαι καὶ σὺ ἂν θές νὰ σὲ παρακαλέσω
τώρα πιὰ νὰ συνεργαστῆς, μὲ μὲ νὰ κινυνέψης
κι' ἂν ἦταν σὲ μὲ εὐχάριστο. Λόγιαξ' αὐτὸ ποῦ θέλεις.
Μὰ ἐγὼ θὰ τότε θάψω αὐτὸ καὶ θὰν ὥραϊο σὲ μένα
νὰ ξεψυχήσω κἀνοντας τοῦτο. Τί ἀγαπημένη

μαζὺ μ' αὐτὸν θὰ βρίσκωμαι σφιχτὰ ἀγκαλιασμένη
κι' ἂν ἄγια... ἀνομήματα ἔκαμα, γιὰτι ὁ χρόνος
ποῦ πρέπει νὰ μὲ ἀγαποῦν εἶν' πιὸ πολὺς οἱ κάτω
παρὰ οἱ ἔδω. Γιὰτι ἐκεῖ θὰ βρίσκωμαι αἰώνια.
Σὺ ἂν θαρρῆς πὼς εἶν' καλὸ κείνο ποῦ οἱ Θεοὶ προ-
[στάζουν

νὰ τὰ πατῆς τὸ δύνεσαι, νὰ μὴν τὸ λογαριάξῃς.

ΙΣΜΗΝΗ

"Ἐγὼ δὲν τὰ θαρρῶ ἄτιμα, μὰ δὲν μπορῶ ἀπὸ φύση
νὰ κάνω κάτι ποῦ οἱ πολλοὶ δὲ θέλουνε πολλίτες.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

"Ἐσὺ νὰ προφασίζεσαι αὐτὰ μπορεῖς, ἐγ' ὅμως
θὰ πορευτῶ, τοῦ ἀγαπητοῦ ταφῆ γιὰ νὰ τοῦ κάμω.

ΙΣΜΗΝΗ

"Ἄλλοίμονο! Ναί, εὐστυχη, πολὺ γιὰ σὲ φοβοῦμαι!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μὴν κλαῖς ἐμένα, τὴ δική σου μοῖρα νὰ φυλάξῃς.

ΙΣΜΗΝΗ

Ναί, μὰ τουλάχιστο αὐτὸ νὰ μὴν τὸ διαδώσης
τὸ ἔργο, τῶχε μυστικὸ, κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο θὰ κάνω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

"Ἄλλοίμονο! Πές το. Πολὺ πιὸ μισητὴ θὰ μοῦσαι
ἂν σιωπᾶς κι' ἂν δὲ τὸ πῆς σ' ὄλους καὶ νὰ τὸ μάθουν.

ΙΣΜΗΝΗ

Ζεστὴ καρδιά γιὰ πράμματα ἔχεις ποῦ φέρνουν φρίκη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μὰ ξέρω πὼς μὲ ἀγαποῦν ὅλοι κείνοι ποῦ πρέπει.

ΙΣΜΗΝΗ

Βέβαια ἂν μπορέσης, μὰ ζητᾶς πολὺ μεγάλο πρᾶγμα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μὰ εἴταν θὰ πάψω νὰ μπορῶ, τὸ ἔργο θὰ σταματήσω.

ΙΣΜΗΝΗ

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ κυνηγᾶς κυνήγια ποῦ δὲν πιάνεις.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

"Ἄν θὰ τὰ πῆς αὐτά, ἔπο μὲ αἰώνια θὰ μισησαι
καὶ δίκια σὰν δὲν θὰ ζῆς πιὰ κι' ἀπ' αὐτὸν ποῦει
[πεθάνει.

Μ' ἄφισ' ἐμένα καὶ αὐτὴ τὴν ἀφροσύνη ποῦχω

“ΠΑΤΡΙΔΑ ΣΑΝ ΤΟΝ ΗΛΙΟ ΣΟΥ ΗΛΙΟΣ ΑΛΛΟΥ ΔΕΝ ΛΑΜΠΕΙ.,

Είναι μικρή αυτή η πρότασις, αλλά μέσα της κρύβει ένα σωρό αισθήματα. Τι μαγική λέξις! Τι θεία πνοή! Πατρίδα σάν τόν ήλιο σου, ήλιος άλλου δέν λάμπει. Πατρίδα! Η πιδ όμορφη του κόσμου χώρα, είναι ή αγαπημένη μου πατρίδα.

Πουθενά άλλου τδ ανθρώπινο μάτι δέν θά βρῆ νά χορτάση τόσο γαλάζιο χρώμα, τέτοιον θερμό φῶς του ήλιου, άκρογαλιές διαμαντένιες, θουνά άέρινα και σγουρόμλλα πεύκων κεφαλάκια. Ο πιδ ώρατος τόπος είναι αυτή ή γῆ, που για πρώτη φορά τά μάτια μου αντίκρυσαν, σάν άνοιξαν εις τήν ζωήν.

Από τήν στιγμήν που ένοιωσα τόν έαυτόν μου, ή καρδιά μου πλημύρισε από τήν μεγάλη άγάπη για τήν πατρίδα μου. Τις δόξες και τήν άθάνατη ιστορία της. Ωρες δλόκληρες λούστηκα στό δαντελένιο χρώμα μας, έπαιξα με τά καθάρια βοτζαλάκια της, έχωσα τδ πρόσωπό μου στίς μυρωμένες βελόνες των πεύκων, και παρακολούθησα με όνειροπόλο δλέμμα των μύριων ψυχών, τδ πέταμα και των γλυκόλαλων πουλιών τά μαγευτικά τραγούδια. Έδῶ σ' αυτόν τόν δλογάλαγο τόπο έμαθαν τά χείλη μου νά ψελλίζουν τδ γλυκό τῆς Μάνας όνομα.

Έδῶ άνοιξε ή ψυχή τῆς μαθήσεως, και δέχτηκε τούς θησαυρούς τῆς Έλληνικής παιδείας. Σ' αυτή τήν πανένδοξη γῆ ένοιωσα τά μάτια μου νά δακρύζουν από συγκίνηση αντικρύζοντας τήν τιμημένη «Γαλανόλευκη» νά κυματίζη ύπερήφανα άναπτερώνοντας τίς έθνικές έλπίδες και τά όνειρά μου. Έδῶ μέσα σ' αυτόν τόν μαγευτικόν συνδυασμό του πρασίνου και του γαλάζιου, αισθάνθηκα τήν ψυχήν μου νά πλημμυρίζη από χαρά στήν σκέψη πῶς είμαι Έλληνόπουλο. Και τόσες άλλες όμορφιές που σε στολίζουν, ὦ Πατρίδα! Τά χωράφια σου με τά ξερά σπαρτά, που ένώνονται με τίς σκόρπιες πρασινάδες του κάμπου και κάνουν νά πάθωμε τδ φοβερό, γιατί πλειδ δέν θά πάθω τίποτε πιδ χειρότερο για νά πεθάνω τίμια.

ΙΣΜΗΝΗ

“Αμε λοιπόν σάν τδ θαρρῆς καλό, τούτο όμως ξαίρε πῶς παιάνεις άσκεφτη αλλά ειλικρινῆς στούς φίλους.

ΧΟΡΟΣ

Στροφή α'

Χρυσοστόλιστ' άχτίνα του ήλιου στήν έφτάπυλη Θήδα ποτέ πιδ ώραία πιδ λαμπρή που δέν ήρθες έπιτέλους έφάνης τῆς μέρας χρυσό μάτι, πάν' άπ' τῆς Δίρκης τά ποτάμια σάν ήρθες άφου τδ στρατό π' από “Αργος ειχ' έρθει με τσαπράζια κι' άσπίδες λευκές με πιδ γρήγορο έκαμες έρμα νά καθῆ άπ' τῆς Θήμας τίς αϋλές.

(Συνεχίζεται)

ένα πολύχρωμο ζωγραφιστό πίνακα. Και πέρα άπλώνεται ή χρυσαφένια θάλασσα, που παίζει στοργικά με τίς κάτασπρες θαρκούδες του άφρου. Ποιηταί, Ζωγράφοι, και όλοι οι Λογοτέχνες σε έχουν ύμνήσει σε έχουν άποθανατήσει, ὦ όμορφη πατρίδα. Ένώ έγώ ό μικρός θαυμαστής σου δέν μπορώ νά σε ύμνήσω, όπως σου άξιζει, παρά μόνο λίγα λόγια νά γράψω για σένα. Για σένα, που κάθε βράδυ σε δλέπω στ' όνειρο. Σε δλέπω έτσι με τόν γαλάζιον ουρανόν, με τόν λαμπρό σου ήλιο, με τίς δαντελωτές άκρογαλιές σου, που τδ μάτι του θεατή μένει ώρες δλόκληρες προσηλωμένο επάνω σου, θαυμάζοντας τά ώραία σου τοπία, τίς γραφικές ραχούλες. Και οι κάτοικαί σου άπολαμβάνουν τόν δροσερόν άέρα... τόν άέρα που έρχεται από τίς θαφνοστεφανωμένες αίματοθαμμένες και αίματοποτισμένες βουνοκορφές του “Ολύμπου», τῆς «Πίνδου» και του «Γράμμου». Εκεί που τόσα παλληκάρια, τόσοι ήμίθεοι έπεσαν μαχόμενοι ήρωικά και κράτησαν τόσον ύψηλά τά ιδανικά τῆς Μητέρας μας ΕΛΛΑΔΑΣ. Ω γλυκειά και χιλιотραγουδιόμενη Πατρίδα, ή πνοή σου μου φτερώνει τήν καρδιά. Τδ μεγαλείον σου με έκπλήττει. Οι φυσικές σου όμορφιές με μαγεύουν. Όταν σε άναπολώ μου φαίνεται ότι όλα τά δημιουργήματα, άψυχα και έμψυχα, ψάλλουν τδ μεγαλείον του Υψίστου.

“Ως έμεγαλύνθη τά έργα σου, Κύριε πάντα έν σοφία έποίησας» .

ΤΑΚΗΣ ΚΟΥΡΝΙΔΑΚΙΣ

Ηα Πρακτικού.

ΝΕΟΙ ΗΡΩΕΣ

(Στόν σεβαστόν μας Γυμνασιάρχη κ. Νικ. Κακαβελάκη τ' άφιερώνω ταπεινά)

Στό κάλεσμά σου τδ τρανό Έλλάδα έγερθήκαν λεβέντες σάν ήμίθεοι, με λιονταριού καρδιά, π' άρπώντας τδ τουφέκι τους νά τιμωρήσουν εγγῆκαν αυτούς π' έπιβουλεύτηκαν δόλια τήν Λευτεριά.

Στό διάβα τους εσάρωσαν μπροστά τους ό,τι βρήκαν και με τδ δλέμμα τους ψηλά κατά πρδς τδ βοριά στή Βόρειό μας “Ηπειρο μ' όρμη έξεχυθήκαν στ' άδούλωτα άδελφια τους νά πάνε Λευτεριά.

Νέοι ήρωες παιδιά άξια του Λεωνίδα π' άψήφισαν τδ θάνατο. Και για νά ζῆς αιώνια του αιματός των τήν στερνῆ σου χάρισαν ρανίδα.

Μά ή Δόξα φτερουγίζοντας πάνω άπ' τά κορμιά τους που ματωμένα κι' άθαφτα κοίτονταν εις τά χιόνια δάφνης στεφάνι έθετε πάνω στα μέτωπά τους.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΚΑΣ

Ηδ Πρακτικού

Στόν αγαπητό συμμαθητή μου Γ. Τζανακάκη τὸ παρόν μου ἀφιερώνω.

Ἡ ζωὴ εἶν' ἓνα λουλούδι,
ποῦ τὸ φύτεψαν μαζὶ
ἢ ἀγάπη καὶ ὁ πόνος,
στὴν ἀνθρώπινη ψυχῇ.

Ἡ ζωὴ εἶν' ἓνα λουλούδι
π' ἔμεγάλωσε ἀργά,
μ' ἓνα γέλιο, ἓνα τραγούδι
σ' ἀνοιξιὰτικὴ χαρὰ.

Ὅμως νοιώθει καὶ τὰ χρόνια
φθινοπώρου θλιβεροῦ,
τὰ δλόασπρα τὰ χιόνια
χειμωνιάτικου καιροῦ,

καὶ τὴν τρομερὴ τὴ λάβρα
εἰς τὸ θέρος τὸ ζεστό,
χωρὶς νάχει ζήσει ἀντάμα
στὸ πικρὸ καὶ στὸ γλυκὸ.

Ἡ ζωὴ εἶν' ἓνα λουλούδι,
ποῦ ἴσως λείπει τοῦ ἢ καρδιά.
Ὅμως ξέρει σὰν τραγούδι
στὴ καρδιά μας νὰ μιλά.

Κι' ἂν χτυπήσουν το οἱ πόνοι,
κι' ἂν τὸ δεῖρουν οἱ καιροί,
μήπως, ὅμως, παύει νᾶναι
ἓνα λουλούδο ἢ ζωή;

18 Ὀκτωβρίου 1954

ΓΕΩΡΓ. Γ. ΡΩΜΑΝΙΑΣ

Τάξις Ε'

Ἐμπορικὴ Σχολὴ Χανίων

Η ΘΑΛΑΣΣΑ

Δαντέλλες δλογάλανες
μοιάζουν οἱ ἀκρογαλιές σου
καὶ κύματα ξεχύνονται
γύρω στὶς ἀμμουδιές σου.

Μοιάξεις πλανεύτρα θάλασσα
σὰν ὄμορφη νεράϊδα
καὶ τ' ἄσπρα σου τὰ κύματα
σὰν βελουδένι χαδία

ὦ, θάλασσα, τὰ μάτια μου
στὴ πλάτη σου βυθίζω.
Μι' ἀτέλειωτη πεντάμορφη
γύρω μου σ' ἀντικρίζω.

ΜΑΡΙΑ ΠΕΡΑΚΗ

Τάξις Ε'

Ε, Ε. Χ.

«Γοργοπόδαρη πήγαινε Ἴρις σὰν ἀφήση τὸν θρόνο τ' Ὀλύμπου
εἰς τὸν Πρίαμο μέσα στὴν Τροία τὸν γενναῖο ἐσὺ νὰ ἀγγείλῃς
στῶν Ἑλλήνων σὰν ἔρθῃ τὰ πλοῖα τὸν καλὸ του τὸ γυῖο ν' ἀγοράσῃ,
δῶρα φέροντας στὸν Ἀχιλλέα τὸν θυμὸ του ἱκανὰ νὰ τοῦ σήσουν,
δλομόναχος δῖχως νὰ πάῃ ἀπ' τοὺς ἀνδρες τῶν Τρώων κανένας.
Ἐνας γέρος μονάχα ὑπηρέτης ν' ἀκολουθῇ γιὰ νὰ διευθύνῃ

τὴν καρότσα μὲ τοὺς ἡμιόνους ἢ ὁποῖα ξανὰ πίσω πάλι
τὸν νεκρὸ μπρὸς στὴν πόλῃ νὰ φέρῃ ποῦ τὸν φόνευσε ὁ Ἀχιλλέας.
Στὸ μυαλό του ἄς μὴν τὸν πειράξῃ οὔτ' ὁ φόβος.

Γιατὶ τέτοιο ὁδηγὸ θὰ τοῦ δώσω τὸν Ἑρμῆ ποῦχει γρήγορα πόδια
κι' ὁδηγώντας ὡσποῦ νὰ τὸν φέρῃ στ' Ἀχιλλέα κοντὰ νὰ πλησιάσῃ.

Καὶ σὰν πιά αὐτὸς στ' Ἀχιλλέα μέσα στὴν σκηνὴ θὰ τὸν φέρῃ,
οὔτε αὐτὸς θὲ νὰ τὸν σκοτώσῃ κι' ἀπ' τοὺς ἄλλους θὰ τὸν προφυλάξῃ,
γιατὶ οὔτε ἀνόητος εἶναι οὔτε ἄσκεπτος μὲ οὔτε ἀσεβὴς
μὰ μὲ πολὺ σεβασμὸ κι' ἐπιμέλεια τοῦ ἱκέτου ἀνδρὸς θὰ φεισθῇ».

Ἔτσι εἶπε κι' ἔφυγε ἢ Ἴρις ἢ ταχύπους γιὰ νὰ τ' ἀναγγείλῃ.

Εἰς τὸν Πρίαμο ἀφοῦ ἤλθε τὸν βρῆκε μέσ' στὴ λύπη φωνῆς καὶ τὸ
[κλάμα.

Στὸν πατέρα δλόγυρα οἱ γιοί του μέσα στὴν αὐλὴ καθισμένοι
μὲ τὰ δάκρυα τὰ ρούχα ἔδρεχαν· καὶ στὴ μέση τους, ἦταν ὁ γέρος
μέσ' στὴ χλαίνα σφιχτὰ τυλιγμένος· καὶ πληθῶρα βρισκότανε γύρω
ἀκαθαρσίας εἰς τὴν κεφαλὴ του καὶ στὸ στέρνο ἐκείνου τοῦ γέρου,

ποῦ κυλούμενος εἶχε μαζέψει μὲ τὰ δικὰ του τὰ ἴδια τὰ χέρια.
Κι' οἱ θυγατέρες του δὲ καὶ οἱ νύφες καθισμένες στ' ἀνάκτορα κλαῖγαν,
νοσταλγώντας ἐκείνους ποῦ ἦσαν πολυάριθμοι μὰ καὶ γενναῖοι
ἀπ' τὰ χέρια Ἑλλήνων πεσμένοι, τὴν ζωὴ των ποῦ εἶχανε χάσει.
Εἰς τὸν Πρίαμο δίπλα ἐστάθη τοῦ Θεοῦ ὁ πομπὸς κι' αὐτὰ εἶπε.

σιγανά, σιγανά ὀμιλοῦσα· καὶ σ' αὐτὸν ἤλθε ὁ φόβος στὰ μέλη·
«Στὴν καρδιά σου νὰ δάλῃς τὸ θάρρος Δαρδανίδῃ καὶ μὴ φοβηθῆς·
ἐγὼ βέβαια ἐπειδὴ, ἔσκεπτόμουν κάτι τί τὸ κακὸ ἐδῶ δὲν ἦρθα
μὰ εὐχάριστα ἔχω στὸ νοῦ μου· τοῦ Διὸς δὲ πομπὸς κάποιος εἶμαι,
ὁ ὁποῖος μακρὰ καὶ ἂν εἶναι σ' ἀγαπάῃ πολὺ κι' ἐκτιμᾷ σε·

Νὰ ἐξαγοράσῃς ἐσὺ, διατάσσει, τὸν Θεῖκό Ἐκτορα ὁ Δίας.
δῶρα φέροντας στὸν Ἀχιλλέα ἱκανὰ τὸν θυμὸ νὰ τοῦ σήσουν,
δλομόναχος δῖχως νὰ πάῃ ἀπ' τοὺς ἀνδρες τῶν Τρώων κανένας.
Ἐνα γέρος μονάχα ὑπηρέτης ν' ἀκολουθᾷ γιὰ νὰ διευθύνῃ
τὴν καρότσα καὶ τοὺς ἡμιόνους, ἢ ὁποῖα ξανὰ πίσω πάλι

τὸν νεκρὸ μπρὸς στὴν πόλῃ νὰ φέρῃ ποῦ τὸν φόνευσε ὁ Ἀχιλλέας.
Στὸ μυαλό σου ἄς μὴν σὲ πειράξῃ οὔτε ὁ θάνατος οὔτε ὁ φόβος·
γιατὶ τέτοιος πομπὸς θ' ἀκολουθᾷ ὁ Ἑρμῆς ποῦχει γρήγορα πόδια,
ὁ ὁποῖος θὰ σὲ ὁδηγήσῃ στ' Ἀχιλλέα κοντὰ νὰ πλησιάσῃς.
Κι' ὅταν πιά αὐτὸς στ' Ἀχιλλέα μέσα στὴ σκηνὴ θὰ σὲ φέρῃ,

οὔτ' αὐτὸς θὲ νὰ σὲ φονεύσῃ καὶ ἀπ' ἔλους θὰ σὲ προφυλάξῃ·
γιατὶ οὔτε ἀνόητος εἶναι, οὔτε ἄσκεπτος, οὔτε ἀσεβὴς·
μὰ μὲ πολὺ σεβασμὸ κι' ἐπιμέλεια τοῦ ἱκέτου ἀνδρὸς θὰ φεισθῇ».

ΕΥΑΓΓ. ΜΟΥΔΡΙΑΝΑΚΗΣ

Η' 6' Πρ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΒΑΦΗΣ (1863 - 1933)

«Ο Κων)νος Καβάφης είναι άσφαλώς ο μεγαλύτερος 'Αλεξανδρινός ποιητής, και μαζί με τον Παλαμά και τον Σικελιανό, αποτελούν την τριάδα των νεωτέρων μεγάλων ποιητών της Ελλάδος.

«Εξετάζοντας την ιδιωτική ζωή του Καβάφη δεν θα μπορούσε να ανακαλύψη κανείς πολλά πράγματα γιατί είναι αρκετά άνωμαλος και εξαιρετικά σκοτεινή όπως φαίνεται και μέσα από το ίδιο το έργο του ακόμα. Όμως για το έργο του πολλά θα μπορούσαν να γραφούν. Πρώτα, πρώτα έκείνο που κάνει τον Καβάφη να ξεχωρίζει από όλους γενικά τους ποιητές είναι ή μεγάλη του αδιαφορία για κάθε τι που ως τότε αποτελούσε κανόνα στην ποίηση. Ο Καβάφης έδημιούργησε ποίηση δλότελα δική του απορρίπτοντας κάθε ποιητική παράδοση και γι' αυτό και κάθε ποιήμά του έχει την σφραγίδα της προσωπικότητάς του. Η όμοιοκαταληξία, το μέτρον, ή γλώσσα, ο αριθμός των συλλαβών του στίχου και άλλα παρόμοια, είναι πράγματα που ούδέποτε τον άπησχόλησαν. Μέσα όμως από τα κακο-έμφανίσημα ποιήματά του ξεπετάγεται ένα μεγάλο φιλοσοφικό πνεύμα. Και ο Καβάφης τίποτε άλλο δεν ήταν παρά ένας φιλόσοφος ποιητής.

Σ' όλη του τη ζωή ήταν ένας μεγάλος έρευνητής και μελετητής της ζωής και της ιστορίας των Αρχαίων. Οι γνώσεις του ήταν μεγάλες και στην ιστορία άπεράντες. Η ιστορία της Αιγύπτου των Πτολεμαίων και το κάθε 'Αλεξανδρινό επίγραμμα του είχαν γίνει κτήμα. Και ο Καβάφης μελετούσε τα επίγραμματα και από αυτά έπαιρνε τα θέματα πολλών ποιημάτων του. Έπειδή όμως ή γλώσσα των ήταν αρχαιοπρεπής, αρχαιοπρεπής είναι και ή δική του γλώσσα. Έτσι μέσα στους στίχους του εδρίσκονται ανάκατες λέξεις βαρειάς καθαρεύουσας μα και λέξεις κοινότατες της δημοτικής. Μετρικώς όλα σχεδόν τα ποιήματά του τα έγραφε στον ίαμβο. Όχι όμως σε ένα ίαμβο στρωτό, αλλά σε ίαμβο που σε πολλά σημεία χωλαίνει. Γράφοντας δεν διάλεγε τις λέξεις και ούτε φρόντιζε να τις τοποθετη σε κατάλληλες θέσεις, αλλά τις άρράδιαζε όπως του έρχονταν και γι' αυτό και τα περισσότερα ποιήματά του έχουν την μορφήν του πεζού θυμίζοντάς μας σ' αυτό λίγο τον Κάλβο. Όμως ο Καβάφης ειπε και έγραψε αλήθειες γενικές ή και περιστατικά της ίδιας του της ζωής που κανείς ως τότε ποιητής δεν είχε την ειλικρινειαν να πη και ποιήματα σαν το «Περιμένοντας τους βαρβάρους» κανείς δεν είχε γράψει.

Όστερα λοιπόν από τις καινοτομίες του και τα τολμηρά θέματα των ποιημάτων του οι κύκλοι των Γραμμάτων στην Ελλάδα όταν στα 1903 τον παρουσίασε ο Ξενόπουλος μ' ένα άρθρο του, τον νόμισαν σαν ένα μεγάλο αίνιγμα, έναν επαναστάτη στην ποίηση, ένα ποιητή χωρίς οδυσιαστική πίστη σε Θεό και σε Πατρίδα. Έτσι όλοι παρεξήγησαν την ποίησή του και όλοι σχεδόν, ως κι' ο μεγάλος Παλαμάς, την κατέ-

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Παρακαλούμε τους ανταποκριτάς μας και όλους όσους μας γράφουν, να γράφουν στην διεύθυνσιν **Περιοδικόν «Μαθητική 'Ηχώ» Β', Γυμνάσιον Χανίων**. Και αι έπιταγαί να στέλλωνται στην ίδια διεύθυνσιν με άναγραφή στο άπόκρμμα του ποσοδ, του ανταποκριτοδ και του Γυμνασίου.

Τα έξοδα έπιταγών και άλληλογραφίας των ανταποκριτών θα βαρύνουν το περιοδικό και πρέπει να άφαιρούνται.

Τό ποσόν πρέπει να μας σιέλλεται τό ταχύτερον, πριν κυκλοφορήση τό έδόμενο τεύχος να ξεκαθαρίζεται τό προηγούμενο, δια να μη αναγκάζομεθα να γράφομε και να διακόψομε την άποστολή των φύλλων. Με την μικρή τιμή θελωμε μόνο να καλύψομε τα έξοδα.

Κάθε καθυστέρησις είναι εις βάρος της κυκλοφορίας. Παρακαλούμε πολύ τους ανταποκριτάς μας να φροντίσουν γι' αυτό όσο μπορούν, όλλα και όλους τους φίλους και άναγνώστες του περιοδικου. Από τό κάθε Γυμνάσιο περιμένομε περισσότερη κατανόηση έφέτος και μεγαλύτερη κίνηση, για να δημιουργήσωμε όλοι μαζί ένα τέλειο μαθητικό περιοδικό.

κριναν και αυτόν τον κατηγορήσαν βαρειά.

Όμως ο Καβάφης έχοντας γεμίσει την 'Αλεξάνδρεια με την προσωπικότητά του μέχρι σημείου που να αποκλείη τη δημιουργία συμπαθειών προς κάθε άλλον Έλληνα ποιητή, όποχρέωνε όλους να τον προσέξουν και να τον παραδεχθούν σαν μεγάλο ποιητή. Στην αρχή τον πρόσεξαν οι ξένοι οι όποιοι εκτίμησαν πολύ το βάθος των ποιημάτων του και την μεγάλην του ειλικρινειαν. Και όταν πια τον είχαν προσέξει και τον είχαν εκτιμήσει οι ξένοι άρχισαν να τον προσέχουν και οι Έλληνες. Και τότε κατάλαβαν την άναμφισβήτητη αξία του.

Έτσι ο Καβάφης έμεινε στα Έλληνικά Γράμματα σαν ο ποιητής που απορρίπτοντας κάθε ποιητική παράδοση, έάλθηκε να δημιουργήση ποίηση καθαρά δική του για να μπορέση να έπιβληθή και να ξεχωρίση από όλους τους άλλους και να μείνη μοναδικός στην ιστορία των Γραμμάτων με έργο που κανείς ούτε από τους συγχρόνους του ούτε από τους μεταγενεστέρους να μπορούσε να τον μιμηθή. Και τό κατώρθωσε με τα 160 ποιήματά του.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΚΑΣ

Η6' Πρακτικόν

ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ (Ζβ' Πρακτ. Β. Γ. Χ.)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΑΛΚΟΟΛΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΣ

Ἐκ τῆς πληθῆος τῶν ἀνωτέρω ἀναφερθεισῶν νοσηρῶν καταστάσεων, αἵτινες δυνατόν νὰ προέλθουν εἰς τὰ άτομα ἐκ τοῦ ἀλκοολισμοῦ, καταφαίνεται ἡ μεγάλη ἐπίδρασις τούτου.

Αἱ καταστροφαὶ ὅμως ποῦ ἐπιφέρει ὁ ἀλκοολισμὸς δὲν περιορίζονται εἰς αὐτὰ ταῦτα τὰ άτομα ἀλλὰ—δυστυχῶς ἐκτείνονται καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους.

Τὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ ἀλκοολικοῦ τέκνα παρουσιάζουν στίγματα ἐκφυλισμοῦ, ψυχικῶς καὶ σωματικῶς. Πλείστα εἶναι τὰ νοσήματα ταῦτα μεταξύ τῶν ὁποίων τὰ ἐπικρατέστερα εἶναι τὰ ἐξῆς: ἀλαλία, κωφαλαλία, νανισμοί, μυξοίδημα, χορεία, ὕστερία, παιδικὴ ἐγκεφαλικὴ σκλήρυνσις, ἀννοια, σπασμοί, ἐπιληψία, μικρόνοια, ἀποβλάκωσις, ἐγκληματικαὶ τάσεις, ἀνικανότης, μελαγχολία καὶ ὀξεία μανία.

Ἐπίσης ὁ συχνὸς ἐνδομήτριος θάνατος τῶν ἐμβρύων ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀνικανότητά τῶν ἀλκοολικῶν μητέρων δηλ. τοῦ ὀργανισμοῦ τούτων εἰς τὸ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν κύησιν. Σημαντικὸν εἶναι ὅτι ἡ τοιαύτη ἀνικανότης μεταφέρεται εἰς τὰ ἐνηλικιούμενα θήλεα τῶν ἀλκοολικῶν. Οὕτως ὥστε εἰς ἀλκοολικοὺς λαοὺς παρατηρεῖται θαυμαστά ἐλάττωσις τοῦ πληθυσμοῦ ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγῳ τῆς ἠδύξημένης θνησιμότητος ἀφ' ἑτέρου δὲ λόγῳ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γεννήσεων.

Ἐκ τούτων τὰ γενόμενα ὑπὸ τῶν ἀλκοολικῶν τέκνα παρουσιάζουν μεγάλην προδιάθεσιν καὶ ροπήν εἰς τὸ νὰ γίνουσι καὶ αὐτὰ οἰνοπόται.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΒΛΑΒΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΑΛΚΟΟΛΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

Ἡ ὡς ἀνωτέρω ἐπὶ τῶν ἀτόμων εὐλαβερὰ ἐπίδρασις τοῦ ἀλκοολισμοῦ ἢ ἐπὶ τῶν ἀπογόνων κληρονομούμενη ψυχικὴ καὶ σωματικὴ διαστροφή προστιθεμένης καὶ τῆς ἐγκληματικῆς τάσεως τῶν ἀλκοολικῶν καταδεικνύουσιν τὴν τεραστίαν κοινωνικὴν σημασίαν τοῦ ἀλκοολισμοῦ.

Πλὴν τῆς χρονίας δηλητηρίασεως διὰ τοῦ οἰνοπνεύματος καὶ ἡ ὀξεία δηλητηρίασις δηλ. ἡ μέθη διαταράσκει τὴν κοινωνικὴν τάξιν διὰ τῆς διαπράξεως πάσης φύσεως ἀδικημάτων ὑπὸ τῶν μεθυσκόντων, διότι εἰς τούτους ἐλλεῖπει ἡ ἀνασταλτικὴ ἐπίδρασις τῆς λογικῆς.

Διὰ πολλῶν στατιστικῶν ἀποδεικνύεται ὅτι ἐπὶ ἀτόμων καταδικασθέντων δι' ἀδικήματα βίας, ἀνηθικότητος κ. λ. π. 70 ο)ο διετέλουν ἐν μέθῃ κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἀδικήματος.

Ἡ σχέση ἐπίσης μεταξύ οἰνοπνεύματος καὶ ἐγκλήματος ἀναφαίνεται ἐκ τῶν στατιστικῶν γενομένων κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος καθ' ἃς γίνεται μεγάλη χρῆσις ποτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας καθ' ἃς γίνεται μετρία χρῆσις ἀφ' ἑτέρου.

Οὕτω ἐπὶ 141 περιπτώσεων ἀδικημάτων ἐβδομαδιαίως 60 ἔλαβον χώραν τὴν Κυριακὴν, 22 τὴν Δευτέραν, 18 τὸ Σάββατον καὶ ἀνὰ 10 τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας.

Καὶ ἐπὶ τοῦ οικονομικοῦ πεδίου ὡσαύτως ὁ ἀλκοολισμὸς ἔχει δυσμενὴ ἐπίδρασιν διότι οἱ ἀλκοολικοὶ θαυμασίως χάνουν πᾶσαν ὄρεξιν πρὸς ἐργασίαν καὶ καθίστανται ἐντελῶς ἀνίκανοι διὰ τὴν καὶ καταλήγουσι εἰς τελείαν ἔνδειαν καὶ πέναν, ἢ δὲ κοινωνία ἐπιβαρύνεται οικονομικῶς διὰ τὰς συντηρήσεις Νοσοκομείων, Φρενοκομείων καὶ Φυλακῶν εἰς ἃς οὐ μικρὸς ἀριθμὸς ἐκ τῶν ἀλκοολικῶν ἐγκλείεται.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω γενικοτήτων ἃς ἐξετάσωμεν καὶ τινὰς εἰδικὰς περιπτώσεις ποῦ ἔχουν ἀντίκτυπον εἰς τὴν κοινωνίαν.

VIII, ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

Τὸ πρῶτον στάδιον τῆς μέθης, τὸ διεγερτικόν, ἔχει ὡς βάσιν τὴν πραγματικὴν τοῦ ἀνθρώπου ὑπόστασιν, δεδομένου ὅτι διὰ τῆς παύσεως τῆς λειτουργίας τῶν ἐπισκετικῶν κέντρων τοῦ ἐγκεφάλου ἔρχεται εἰς τὴν ἐπιφανείαν δόκνηρον τὸ ὑποσυνείδητον τοῦ ἀνθρώπου.

Ἄς φαντασθῶμεν τὴν κτηνωδίαν καὶ τὸν ὄρβρον ὅστις ἀναφαίνεται μετὰ τὴν πρὸς τὸν Βάκχον θύσαν.

Αἱ ἔριδες, αἱ ζημίαι, ὁ θόρυβος, αἱ ἀσχημοσύναι καὶ τέλος τὸ ἐγκλημα εἶναι αἱ ἄμεσοι συνέπειαι τοῦ ἀλκοῦ.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουν καὶ αἱ ἔμμεσοι συνέπειαι, αἵτινες προκαλοῦνται ἐκ τῶν ἀλκοολικῶν ἀτόμων.

Τὸ παράδειγμα τὸ ὅποιον δίδει ὁ μέθυσος εἰς τὸ περιβάλλον του καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν οἰκογένειάν του εἶναι τρομερόν.

Αἱ ἔριδες καὶ αἱ θαναυσότητες, εἰς ἃς θὰ περιπίπτῃ μετὰ τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα [του, θὰ φέρουν πιθανόν τὸ διαζύγιον καὶ θὰ ἐξαναγκάσουν τὰ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας νὰ ἀποφεύγουν τὸν οἶνον, ἐξ οὗ συγκροτεῖται ἐπίσκεψις τῶν οἰνοπωλείων καὶ ἐξ οὗ πιθανόν ἀλκοολισμὸς ἢ ἀνηθικότης ἢ ἐγκλημα.

Ἐπίσης τὸ οἰνόπνευμα ἀπορροφῶν τὸν χλίσχον τοῦ ἐργάτου μισθὸν θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀτελεῖ ἱκανοποίησιν ἄλλων σπουδαιότερων ἀγαθῶν, ὡς π. χ. τῆς διατροφῆς μετ' ἀποτέλεσμα τὴν φθίσιν.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ἀλκοολισμοῦ καὶ ἐγκλήματος περιτεύει νομίζω τὸ πλῆθος τῶν διαφόρων στατι-

ΚΥΠΡΟΣ

Τὴν ἀγόρασαν οἱ φίλοι, ἀπὸ ἐχθρικήν αὐλή,
τῆς μητέρας της. Τὴν κλείσαν
μέσ σέ κῆπο πού γερά τὸν εἰτειχίσαν
μὲ κάγκελα δλόχρυσα, ψηλά πολύ.

Τὰ ὄμορφ' ἄνθη τὰ γλυκὰ σκύβει καὶ τὰ κυττάζει
καὶ τότε — φίλοι ὑπουλοὶ! — βλέπει καλὰ τὸ πῶς
εἶναι ζῶγραφιστὰ ραβδιὰ τῆς ἄθλιας Καλυψῶς!
Μὰ τὴν Ἑλληνική ψυχὴ τίποτα δὲν ἀλλάζει! .

Τὸν καταγάλανο οὐρανὸ γέμισε τὸ σκοτάδι
Φρίκη... ἄλυσίδες. . αἵματα... σκλαβιά, ὦϊμὲ καὶ πάλι..
«Ἔτσι σὲ θέλωμε» λαλοῦν οἱ φίλοι οἱ... Μεγάλοι!
Μὰ ἀπὸ τὰ τάρταρα φωνὴ γροικιέται ἀπ' τὸν Ἄδη:

«Δὲν ζῆ ποτὲ παντοτεινὰ ἡ Ἑλλάδα σκλαβωμένη»
ὅταν τὴ ρίξουν πάλι αὐτὴ μόνη της γιγαντώνεται.
Εἶναι πνεῦμα κι' ἀπ' τὴν ὕλη δὲν μπορεῖ, ναί, νὰ
[σκοτώνεται.
Εἶν' ἀνίκητη. — Μὰ Ἑλλάδα, νὰ λίγος καιρὸς πιά
]μένει!

Τὴν βλέπω ἐγὼ ὅπου ἔρχετ' ἐπὶ τέλους ἡ ἅγια ὥρα
πού μὲ αἶμα τὰ σκοτάδια θὰ ραντίση
πού θὰ δώσω ἡ ἴδια ἐγὼ ὅλα νὰ τὰ διαλύση.
— Ἄγγλοι... φίλοι, ὑποκριτές, ποῦ θὰ κρουφτῆτε τώρα;

Τὴ δύναμη στὰ στήθεια μου ἀπέραντη τὴ νοιώθω.
Κιὰν ἀπ' τὴ μάχη ἐγὼ θὰ βγῶ σκισμένη ματωμένη
τῆς Μάννας μου ἡ ἀγκαλιὰ ὀρθάνοιχτη προσμένει.
Ἡ λαχτάρα της μ' ἀνάβει πιὸ πολὺ τὸν ἅγιο πόθο.

Θ. ΚΟΤΣΙΦΑΚΗ

Ζ' Πρακτ. Γ.Θ.Χ.

στικῶν καὶ ἀρκεῖ ἡ προσωπικὴ ἡμῶν πείρα διὰ νὰ
ἐνοήσωμεν τὴν σχέσιν μεταξύ ἀλκοολισμοῦ καὶ ἐγ-
κλήματος.

ΙΧ. ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἀλκοολισμοῦ ἐπὶ τῆς ἐργασίας
δύναται νὰ εἶναι θετικὴ μὲν εἰς τὸ διεγερτικὸν στά-
διον, ἀρνητικὴ δὲ εἰς τὸ στάδιον τῆς καταπτώσεως,
ἀλλὰ ἡ ἀρνητικὴ τοσοῦτον ὑπερτερεῖ τῆς θετικῆς ὥ-
στε νὰ ἰσοβαρίζωνται ὅλα τὰ «πλεονάσματα ἀποδό-
σεως» τῆς πρώτης περιόδου καὶ νὰ παραμένῃ σημαν-
τικὸν ἔλλειμα. Τοῦτο μᾶς λέγει ὁ STEEL ὅστις ἠρεῦ-
νησε τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀλκοὸλ ἐπὶ τῆς σωματικῆς ἐρ-
γασίας ἐν τῇ Βιομηχανίᾳ ἐξήτασε 59.000 ἐργάτας
εἰς 39 διάφορα Ἐργοστάσια καὶ κατέληξεν εἰς τὰ
ἀνωτέρω συμπέρασματα.

Μὲ τὴν ἀρνητικὴν ἐργασίαν ἐλάττεται ἡ Ἐθνικὴ
Οἰκονομία καὶ ἐν γένει ὁ Πολιτισμός.

(Τὸ Γον μέρος εἰς τὸ προσεχές)

Ἡ ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗ

Ἔ! δοξασμένη μητέρα, γλυκεῖα Παναγιά!

Προστάτης φτωχῶν καὶ ὀρφανῶν, φύλακας κα-
τατρεγμένων καὶ πονεμένων, στήριγμα καὶ ἐλπίδα
πολλῶν ψυχῶν. Γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ ἔρχεσαι μὲ ὄλη
σου τὴν θεϊκὴ μεγαλοπρέπεια νὰ προσφέρῃς τὸ ἔλε-
ός σου, σ' αὐτὸ τὸν κόσμον. Ναί γλυκεῖα Παναγιά.
Ἦρθες νὰ προλάβῃς τίς ψυχὰς τῶν νεκρῶν τῆς Μό-
ροβας πού ἔπεσαν γιὰ τρία ἰδανικά.

Πίστις, Πατρίς, Οἰκογένεια. Πίστις σ' αὐτὸ
συγκινήθηκες γιὰτὶ ἔβλεπες ὅτι κάτω ἀπὸ τὸ χακὶ
κρύβεται μιὰ καρδιὰ πλημμυρισμένη ἀπὸ ἀγάπη γιὰ
σένα. Δὲν ἄργησαν αἶμα νὰ χύσουν ποτάμι, καὶ σὺ
νὰ τρέξῃς νὰ βοηθήσῃς στὴ νίκη αὐτῆ. Ἡ βραδυὰ
ἦταν βροχερὴ γεμάτη καταχνιά, καὶ θεῖκὸ μυστήριο.
Ἄλλὰ καὶ ἡ καρδιὰ τοῦ νεωκόρου Ἀνδρέα εἶναι γε-
μάτη ἀπὸ προαισθήματα. Ναί γλυκεῖα Παναγιά, ἐσὺ
τοῦ κάνεις τὸ ἐνστικτὸ νὰ μιλή, νὰ ἀγωνιᾷ, νὰ πάλ-
λεται. Θέλεις μόνο μιὰ ζωντανὴ ψυχὴ νὰ δῇ τὸ θεῖ-
κὸ ἔργο σου, γιὰ νὰ τὸ φωνάξῃ μὲ ὄλη της τὴν δύ-
ναμι στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης. Διαλέγεις τὸν ἀ-
πλοϊκόν, τὸν ἀμόρφωτον, τὸν ἀγαθὸν Ἀνδρέα. καὶ
νά, τρέχεις μακρὰ, φωνάζεις χιλιάδες ψυχὰς καὶ
αὐτὲς σ' ἀκολουθοῦνε πίσω μὲ ἀγάπη καὶ εὐλάβεια.
Οἱ πληγῆς τῶν ἀκόμα νοπές ἀχνίζουν καὶ τρέχουν τὸ
αἶμα. Μπαίνουν στὴν ἐκκλησία, καὶ σιγὰ μουρμουρί-
ζουν γιὰ σένα. Ἐνα σύννεφο σκεπάζει τὰ κορμιά
τους καὶ μόνο τὸ στήθος καὶ τὸ κεφάλι ἀφήνει νὰ
φαίνεται ἐλεύθερα. Προχωρεῖς μὲ κατάλευκα καὶ κα-
τάμαυρα ροῦχα καὶ προσεύχεσαι σταυρώνοντας τὰ χέ-
ρια γιὰ τὰ βλαστάρια αὐτά.

Ἰκετεύεις τὸ παιδί σου καὶ ἡ μητρικὴ σου καρ-
διὰ ἀφήνει νὰ ξεχυθῇ ὅ,τι αἰσθάνεται μὲ τὴν θέρη
πού μόνο ἐσὺ καταλαβαίνεις καλά. Ὅστερα ἀπὸ τὴ
δοξολογία οἱ νεκροὶ χάνονται. Ἐνα σύννεφο λαμπρὸ
ἀστραφτερὸ τὰς παραλαμβάνει γιὰ τὴν αἰωνιότητα. Ὁ
ψίθυρος ἀκούγεται γιὰ σένα μεγαλόχαρη καὶ σώζει
τίς ἀθῶες ψυχὰς. Κι' ὁ Ἀνδρέας εὐχαριστεῖ ἐσένα μὲ
μιὰ ἀπέραντη καλωσύνη καὶ στοργή

ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΛΕΤΣΑΚΗ

Τάξις Στβ' Γ. Θ. Χανίων

Ἡ ΣΗΜΑΙΑ

Ἔ σὺ Σημαία πόσα κλίνεις μέσα σου
πόσες ἐλπίδες, ὄνειρα καὶ πόθους,
μὲ τὸν σταυρὸ ψηλὰ τοῦ Ναζωραίου μας
ζωὴ καινούργια δίνεις στοὺς ἀνθρώπους.

Ὅταν σὲ βλέπω κάτι νοιώθω μέσα μου.
Εἶν' ἓνα αἶσθημα παράξενο, ὄραιο,
σὲ προσκυνῶ μὲ σεβασμὸ δακρῦζοντας
πάντα κοντὰ μᾶς νᾶσαι, ὦ πόσο θέλω.

Καὶ μέσα εἰς τὰ δυὸ σεπτὰ σου χρώματα
στηρίζουμε τὴν κάθε μας ἐλπίδα,
καὶ ὅλα τὰ ἰδανικά τῆς νεότητος μας
στὴν μπόρα μᾶς φωτίζει θεῖα ἀχτίδα.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΔΡΑΜΙΤΙΝΟΥ

Γ. Θ. Ρ.

ΑΡΧΙΣΑΝ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ἄρχισαν τὰ μαθήματα, βάσανα καὶ βιβλία
μηδενικὰ καὶ κλάματα σὲ ὅλα τὰ σχολεῖα.
Ἀπὸ τῆ μιᾶ οἱ μαθηταὶ τὰ θηλυκὰ ἀπ' τὴν ἄλλη
τὸν πρῶτον κτύπο δέχτηκαν στ' ὦραϊο τους κεφάλι.
Οἱ πρῶτοι κόψαν τὰ μαλιὰ οἱ ἄλλες κοτσιδάκια
μαῦρες ποδιές μὲ κεντητὰ ἐπάνω ταμπελάκια.
Τὸ βράδυ, σπῖτι τρέχουνε σουρώνοντας ἰδρωτὲς
μὴν τοὺς προλάβῃ ἡ σκοτεινὰ σὰν δηλαδὴ τὶς κότες.
Ἄλλὰ, παιδιὰ, ὑπομονὴ ἀγόρια καὶ κορίτσια
χρειάζεται ΥΠΑΚΟΗ μὴν κάνετε καρπίτσια.
Καὶ σὰν τελεῶσ τὸ σκληρὸ ἐξόρμησι μεγάλη
χωρίστρα—σκάλες—περμαναντ—μυριγιὸλ μὲ τὸ ...
.. μπουκάλι.

ΚΑΤΙΝΑ ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΗ

Τάξις Ζ' Γ Θ Ρεθύμνης

ΣΚΕΨΕΙΣ

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΤΟΠΟΣ

Ὁ ἥλιος χρυσοκόκκινος καταματωμένος βασίλευε
πέρα στὴν ἄκρη τοῦ βουνοῦ μέσα σ' ἓνα σωρὸ ἀπὸ
χρωματιστὰ σύννεφα. Ἄν κανεὶς δὲν ἤξερε τὸ μυστι-
κό του καὶ τὸν ἔβλεπε νὰ ἀφίνη πίσω του ἓνα βαθὺ
ἴσκιο, θὰ νόμιζε πὼς σβυνόταν κι' ἀπὸ ἐκεῖνη τῆ
στιγμὴ ἓνα ἀδιαπέραστο καὶ τρομαχτικὸ σκοτάδι θὰ
βασίλευε στὸν κόσμον ὅλο.

Τὰ δένδρα καὶ τὰ βράχια ἦταν λουσιμένα στὰ με-
νεξελιὰ χρώματα τοῦ Θεοῦ, καὶ στέρωναν στὶς ψυ-
χὰς τὴν πίστη.

Οἱ ρεματιῆς ἦταν δροσερὲς καὶ σκιερὰς.

Ἐνα ἕλαφρὸ ἀεράκι κουνούσε τὶς κορυφὰς τῶν
δένδρων καὶ τὰ φύλλα παιχνιδίαζαν στὴν πνοή του.

Τὰ χελιδόνια ἔσχιζαν τὸν ἀέρα

Τὸ ἔδαφος ἦταν στρωμένο μὲ ξερὰ καὶ καστανὰ
χορτάρια καὶ πέρα σ' ἓνός βουνοῦ τὴν πλαγιὰ φάν-
ταζαν τὰ γραφικὰ σπιτάκια ἓνός μαγευτικοῦ χωριοῦ
ποὺ φαινόταν σὰ νὰ εἶχαν σκαρφαλώσει στὶς κατῆ
φοριές.

Στὸ βάθος μιᾶς ρεματιᾶς κοντὰ σ' ἓνα κόκκινο
βράχο βρῖσκει κανεὶς γεωργοὺς καὶ τσομπάνηδες οἱ
ὁποῖοι ἤλθαν νὰ σβύσουν τὴν δίψα τους στὸ καθαρὸ
καὶ γάργαρο νερὸ τῆς πηγῆς ποὺ τρέχει ἀδιάκοπα γιὰ
νὰ δροσίση ζῶα κι' ἀνθρώπους. Μέσα σ' αὐτοὺς δι-
ακρίνομε νέους μὲ ἀθλητικὸς ὄμιος καὶ γέροντες μὲ
μορφὰς ρυτιδωμένες. Αὐτοὶ πρῶτοι ἀπ' ὅλους φρον-
τίζουν γιὰ τὸ μικρὸ καὶ μὲ ἰδρωτὰ ποτισμένο ψωμί
ὅλου τοῦ κόσμου.

Κι' ὅταν ἔξαφνα, σὰν ἀπ' ἄλλου κόσμου κραῖσιμο,
ἀκούστηκε ὁ γλυκὸς ἦχος τῆς καμπάνας τοῦ ἐρημο-
κλησιοῦ ψηλὰ στὴ ράχη τοῦ βουνοῦ, ὅλοι σηκώθηκαν
καὶ μὲ εὐλάβειαν ἔκαμαν τὸ σταυρὸ τους κυτάζοντας
στὴν Ἀνατολή.

Οἱ ἦχοι τῆς καμπάνας ἀρμονικοί, χαῦδευτικοὶ καὶ

Ἀπόσπασμα ἀπὸ ἄρθρο τῆς ἐφημερίδος τοῦ Λον-
δίνου «Καίριοι» τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1866 σχετικὸ μὲ
τὴν ἀνατίναξη τῆς μονῆς Ἀρχαδίου:

«Ὁποθενδῆποτε καὶ ἂν ἤχθησαν οἱ πρόμαχοι
τοῦ Ἀρχαδίου εἰς τὴν ἡρωϊκὴν ἀπόφασίν των, οἱ-
ανδῆποτε καὶ ἂν ἐξέφρασαν γνώμην τὰ γυναικόπαι-
δα, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ὁ Κρητικὸς ἀγὼν θὰ δρέ-
ψῃ τοὺς καρποὺς τοῦ φρικαλέου τούτου κατορθώματος.
Ἡ φιλοπατρία εἶναι θρησκεία, ἣτις πρέπει νὰ ἔχῃ
καὶ τὸν θωμὸν καὶ τὰ δλοκαυτώματά της». Μπόρεσε
νὰ γίνῃ παγκοσμίως πιστευτὴ ἡ εἶδησις ὅτι κάπου
ἐκεῖ στὴν ἐπαναστατημένη Κρήτη, μερικὲς δεκάδες
ἀνταρτῶν ἀντιστάθηκαν στὰ μυριάριθμα ἀσκήρια ἓνός
Τούρκου Βεζύρη. Ἀκόμη ὅτι ὅταν ἰδὲν ὑπῆρχε πιά
καμμιά ἐλπίδα σωτηρίας θάλανε φωτιὰ στὸ μαπρού-
τι καὶ τιναχτήκαν στὸν ἀέρα. Ἀλλὰ ὅτι ὅλοι οἱ πο-
λεμιστὰδες κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ ἐθελοντὲς καὶ γυναί-
κες καὶ παιδιὰ, ὅλοι μὲ μιὰ ψυχὴ μὲ μιὰ θέλησι
προτίμησαν ἓνα οἰκτρὸ θάνατο, ἀπὸ μιὰ σκλαβωμένη
ζωή. Αὐτὸ δὲν μπόρεσε καὶ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ χω-
ρέσῃ τὸ μυαλὸ τοῦ Σάξωνα, τοῦ Φράγκου καὶ τοῦ
Σλαβου. Ἄν τοὺς λέγαν ὅτι ἓνας ἀπελπισμένος πολε-
μιστῆς ἦταν ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ θὰ τὸν πίστευαν. Καὶ
ἐδῶ ἀκριβῶς βρίσκεται ὅλο τὸ μεγαλεῖον τῆς θυσίας
μὰ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος. Διότι ἐγὼ ἐμεῖς
τὸ πιστεύομε σὰν δόγμα οἱ ξένοι δὲν τὸ δέχονται
σὰν αἴρεσι. Ἐκεῖ ποὺ ἐμεῖς εἰμαστε ἡ θέσις αὐτοὶ
εἶναι ἡ ἀντίθεσις. Ἐμεῖς εἰμαστε οἱ πιστόντες ἐκεῖ-
νοι εἶναι οἱ ἀρνητὲς. Ἐγεννηθήκαμε Ἑλληνες καὶ ἡ
ἱστορία μας μᾶς λέει, ὅτι δὲν εἶχαμε μόνο τὸ Ἀρχά-
δι, ἀλλὰ καὶ τὸ Κοῦγκι μὰ καὶ τὸ μεσολόγγι. Καὶ
δὲν ὑπῆρχε ἓνας Γαβριήλ ἀλλὰ καὶ ἓνας Σαμουήλ,
καὶ ὁ Καψάλης, καὶ ἡ Λένα Μπότσαρη καὶ ὁ Γιωρ-
γάκης Ὀλύμπιος καὶ χιλιάδες ἄλλοι. Καὶ ὅλοι αυ-
τοὶ εἶχαν κίνητρό τους, τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν Ἑλευθε-
ρία, ποὺ εἶναι γιὰ τὸν Ἕλληνα τὸ ὑψιστὸ ἀγαθόν.
Αὐτὰ μπορούμε ν' ἀμπαντήσωμε στὸς ἑένους. Τοὺς
ἐπιτρέπομε νὰ μᾶς θαυμάζουν. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν θὰ
τοὺς ἐπιτρέψομε νὰ ἀμφιβάλλουν γιὰ τὶς ἀποφάσεις
καὶ τὶς πράξεις τῶν προγόνων μας. Καὶ οὔτε νὰ μᾶς
κρίνουν διότι οἱ ἥρωες δὲν κρίνονται, Ἀλλὰ θαυμά-
ζονται καὶ λατρεύονται.

Α. ΙΕΡΟΜΝΗΜΩΝ

Η' α' Β' Μ. Α. Χ.

τσακιστοὶ πότιζαν γλυκὰ τὸ χορτάρι. Ἦταν κάτι ἦ-
χοι ποὺ σὲ ἔλουζαν ἀπαλὰ καὶ στοργικὰ κι' ἔμπαιναν
ἀπ' τὰ χεῖλη στὰ σπλάχνα γιὰ νὰ βροῦν τὴν ψυχὴ
καὶ ν' ἀρχίσουν μὲ κείνη τὴ μυστικὴ κουβέντα.

Μέσα σὲ μιὰ τέτοια χώρα θὰ ἤθελα νὰ βρεθῶ κι'
ἐγὼ κάποτε καὶ νὰ νοιώσω τὴν χαρὰ ποὺ νοιώθω
τώρα βλέποντάς την στὰ ὄνειρά μου.

ΕΛΕΝΗ ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗ

ΣΤ'. Γυμνασίου Νεαπόλεως

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ

Ένας άνθρωπος 60 χρόνων θά πρέπει νά έχει φάει 7 βόδια, 8 χοίρους, 4 άρνιά και 400 πουλερικά;

**

Οί 'Ιθαγενείς του Καναδά έχουν μιá πολυσύλλαβη διάλεκτο.

Έτσι για νά ποῦν τή λέξη «φοβάμαι» μεταχειρίζονται 16 συλλαβές;

**

Τό ανθρώπινο σώμα έχει μεγάλη ποσότητα νερού. Για νά ζήσει ο άνθρωπος χρειάζεται μιá μιση δκά νερό τήν ημέραν;

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Ο όνομαστός βασιλιάς της Σπάρτης Άγησίλαος είδε μιá μέρα ένα Σπαρτιατόπουλο νά τραβάει ένα ποντικάκι από τήν πορτούλα της φάκας πού είχε πιαστή. Τό ποντικάκι αγωνιζόταν μέ όλη του τήν δύναμιν νά γλυτώση. Στο τέλος κατάφερε νά δαγκάση τό παιδί, τό όποιο τρομαγμένο άφηκε τό ποντικάκι ήσυχο. Στόν Άγησίλαο έκανε μεγάλη έντύλωση ή προσπάθεια του ποντικού και είπε. «Όταν ένα μικρό και αδύνατο ζωό υπερασπίζεται έτσι τόν έαυτό του και δέν παραδίδεται εύκολα τί πρέπει τότε νά κάνουν οί άνθρωποι»;

ρί... κλωστοπατινάδας!... Φυλαχτείτε!
Ήπτάμενος Δίσκος

14) Μπαίνοντας στην κίνηση και ρετώ όλους—ες και τούς προσκαλώ σέ μονομαχία. Προσέξτε όμως είμαι ό
Άνακατωσούρης

ΕΓΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

Μυστήριος, Τροβαδούρος, Μαμούθ, Ήπτάμενος Δίσκος και Άνακατωσούρης. Τούς ευχαριστούμε πολύ πού έβαλαν πρώτοι τήν άρχή. Έπα ναλαμβάνομε, Τά όνόματα των λογομάχων δέν θά αποκαλυφθούν ποτέ!

ΣΕ ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΜΟΛΥΒΙΕΣ

ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΑΠΟ ΟΛΗ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

ΤΑ ΑΡΚΑΔΙΑ.— Η έφετεινή συμμετοχή μαθητών εις τούς έτησίους άθλητικούς άγώνας της Ρεθύμνης ήτο αρκετά εύρεια.

— Τα άποτελέσματα δέν ήσαν ικανοποιητικά για όλους μας. Η Μαθητική Νεολαία τιμήθηκε μόνον από τούς άθλητάς της Έμπορικής Σχολής Χανίων.

Τά έξη παιδιά πού έστειλε ή Σχολή κατώρθωσαν νά κερδίσουν δώδεκα βαθμούς εις τήν γενικήν βαθμολογίαν των άγώνων. Έτσι πήραν μαζί μέ τόν Τάλω Χανίων και τόν Κεραυνόν Ρεθύμνης τήν δεύτεραν θέσιν.

— Η συμμετοχή εις τάς έορτάς των Κυπρίων φοιτητών συνεχίησε βοθητάτα όσους παρηκολούθησαν τήν παρέλασιν και τούς άγώνας της Δευτέρας. Τα παιδιά της Κύπρου μας δέν παραλείπουν ποτέ νά έορτάζουν μαζί μας όλα τά μεγάλα Έθνικά γεγονότα.

Νά είναι λοιπόν βέβαιοι πώς τήν συμμετοχή τους τήν χαίρομε πάντοτε μέ ένθουσιασμό και μέ τήν βεβαιότητα ότι σύντομα θά έορτάσωμε πάλι μαζί κάποιο άλλο έθνικό γεγονός. Τήν ΕΝΩΣΗ.

ΟΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ— Άρχισαν πάλι νά λειτουργούν εις τά Χανιά οί Σχολικοί Κινηματογράφοι. Οί μαθηταί τρέχουν όπως και πέρισυ νά παρακολουθήσουν έργα ώφέλιμα και διαλεγμένα. Τούς συνιστούμε νά πηγαίνουν άλλα πρό πάντων νά προσέχουν τήν διαγωγή των έντός των αίθουσών των Κινηματογράφων.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ.— Η περίοδος της χειμερινής προπονήσεως διά τούς άθλητάς άρχισε. Άλλά και κάθε μαθητής και μαθήτρια τώρα τό χειμώνα μπορεί κάλλιστα νά γυμναστεί. Η Γυμναστική όταν γίνεται συστηματικά πάντα ώφελεί. Προσοχή όμως. Μήν αφήνετε τά μαθήματά σας μέ τήν δικαιολογία ότι άσχολείστε μέ τά σπόρ. Ο συνδιασμός είναι τό πιο εύχριστο και ώγαίο πού μπορούμε νά κάνομε.

Μαν. Μυλ.

2ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΤΙ ΗΣΑΝ

- 1) Η Μαρία Άντιουανέτ
- 2) Οί Πυθαγόρειοι
- 3) Ο Μιθριδάτης
- 4) Ο Μαρά.
- 5) Ο Ηρόφιλος.
- 6) Ο Κικέρων.
- 7) Ο Προκρούστης.
- 8) Ο Ρισελιέ.
- 9) Ο Πουανκαρέ.
- 10) Ο Γκαίμπελς

ΖΩΓΡΑΦΙΖΑΝ ή ΖΩΓΡΑΦΙΖΟΥΝ

- 1) Ο Τσώρτσιλ.
- 2) Ο Καίσαρ.
- 3) Ο Ραφαήλ.
- 4) Ο Δουμάς.
- 5) Ο Ναπολέων.
- 6) Ο Γκρέκο.
- 7) Ο Ξενόπουλος.
- 8) Ο Δάντης.
- 9) Ο Ζολά.
- 10) Ο Τρ κούπης.

ΕΙΝΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ ΟΤΙ:

- 1) Ο Θαλής κατώρθωσε νά μετρήση τό ύψος του Κολοσσού της Ρόδου;
- 2) Η Φιλοσοφία εξειλίχθη κυρίως εις Ίωνίαν, Άθήνας και Μεγάλην Ελλάδα;
- 3) Ο Ναπολέων είχε ως πρότυπον τόν Μ. Άλέξανδρον;
- 4) Η Γη του Πυρός είναι εις τήν Νότιον Άμερικην;
- 5) Ο Πλάτων είχε πάει εις τήν Άίγυπτον;
- 6) Η Τυπογραφία είναι άνακάλυψις των Συρίων;
- 7) Η λίμνη Τσάλδ της Κεντρικής Άφρικής όλο και άποξηραίνεται;
- 8) Η Αυστραλία είναι ή μικροτέρα κατά πληθυσμόν Ηπειρος;
- 9) Ο Ίουστιανός έθεμελίωσε τήν Άγιαν Σοφίαν;
- 10) Η Σομαλία είναι χωρισμένη εις άποικίας Ευρωπαϊκών Χωρών;

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ:

Και πάλι κάθε έρώτησις βαθμολογείται μέ μιá μονάδα. Ατός πού θά συγκεντρώση 30 θά πάη άριστα και θά έλθη πρώτος. Στο άλλο φύλλο τά άποτελέσματα του Ιου Διαγωνισμού.

ΛΟΓΟΜΑΧΙΕΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Γιὰ τοὺς νέους ἀναγνώστες μας ἐπαναλαμβάνομε ὅτι ἡ στήλη αὕτη εἶναι γιὰ ὅλους καὶ ὅλες. Σκοπὸν ἔχει νὰ μᾶς συνδέσῃ, πνευματικῶς στὰ μαθητικὰ ἰδανικά.

Γιὰ νὰ λάβῃ κανεὶς μέρος πρέπει νὰ πάρῃ ἕνα ἢ περισσότερα ψευδώνυμα πού γιὰ νὰ ἐγκριθοῦν πρέπει νὰ συνοδεύονται μὲ πλήρη στοιχεῖα (ὄνομα, ἐπώνυμον, διεύθυνσις κλπ.) καὶ μὲ 2 δρχ. Ἐνας μπορεῖ νὰ γράψῃ μέχρι 40 λέξεις. Οἱ 25 πρῶτες πληρώνονται 1 δρχ. οἱ ὑπόλοιποι μὲ 2 δρχ.

3) Ἐπισπεύοντες ἐπὶ τὴν λογομαχίαν ἡμεῖς χαίρομε ὅλους καὶ ὅλες πού βοήθησαν καὶ θὰ βοηθήσουν μὲ τὴν προχώρησίν τους σ' αὐτὴν στὸ νὰ δημιουργηθῇ καὶ νὰ στερεωθῇ σὲ γερεῖς βάσεις.

Μυστήριος

4) Ποῦ προκλητικὸ μὸ φαίνεσαι «Πειραχτήρι». Ἀργότερα θὰ τὰ ποῦμε. Πρὸς τὸ παρὸν ἐπιφυλάσσομαι. Πάντως νὰ ἔχῃς ὑπ' ὄψιν σου πὼς ἡ πέννα μου δὲν καθαρίζει κάστανα.

Μυστήριος (ὁ δυναμικός)

5) Ἐνας βαρὺς, βαθύς, ὑπόκωφος κρότος τυμπάνων ἀκούγεται. Χιλιάδες ρουκέτες ἐκσφενδονίζονται! Ὅλοι οἱ λογομάχοι ὑποκλίνονται καὶ κάνει τὴν ἐμφάνισίν του τὸ μεγαλοπρεπές

Μαμουθ

6) Κάνω τὴν προειδοποίησίν μου στοὺς τυχόν ἐξυπνάκηδες πὼς δὲν χαρίζω κάστανα καὶ πὼς θὰ πατάξω κάθε ἐξυπνόβλακα, πού θὰ προσπαθήσῃ νὰ κυριαρχήσῃ ἐπὶ τὴν Λογομαχίαν. Μὲ ἀπειλή καὶ φοβέρα:

Μαμουθ

7) Μπαίνοντας μὲ τὴ σειρά μου κι' ἐγὼ ἐπὶ τὴν στήλην τῆς Λογομαχίας ὀφείλω νὰ εὐχαριστήσω αὐτοὺς πού εἶχαν τὴν ἐμπνευση αὐτῆς τῆς στήλης.

Τροβαδούρος

8) Πότε λοιπὸν μουῖνες «Πειραχτήρι» φίλε μου! Ἐγὼ σὲ ξεαίρω ἵτόσο καλὸ... παιδάκι! Καὶ τώρα σὲ βλέπω πρῶτο ἐξυπνάκια καὶ γεματὸ ἀστρολογία νὰ μᾶς πειράζῃς καὶ νὰ μᾶς προκαλῆς μαζὺ μὲ τὸν Ἀνίκητο! Χα! χα! χα! Ἀνίκητος! Καὶ πότε εἶδες νίκη;

Τροβαδούρος

9) Μονάχος κάθομαι καὶ περιμένω —κρατώντας τὰ ὄπλα μου— καὶ σὰς προσμένω— Σὰς λέω μὴ ἔρθετε νὰ δοκιμάσετε

εἶμαι πὸ δυνατός καὶ σεις θὰ χάσετε. Μὴ..... ἐξυπνάκηδες καὶ σὰς λυποῦμαι!... Μὰ πάλι ἂν θέλετε μπρός! Πολεμοῦμε!

Πειραχτήρι
(τὸ τρανὸ)

10) Προσοχή! Ἐδῶ Πειραχτήρι! Πληροφοροῦμαι ἀπ' τὸ Ρώτερον πὼς ὁ κ. Ἀνίκητος, ἐπιβαίνων κερουπλάνου κατέπεσε τραυματισθεὶς σοβαρῶς. Καὶ, τὸ εὐθυμον, ψέχοντας ἢ νοσοκόμος ἐπὶ τσέπες του, θρῆκε μὴ πιπίλα, ἕνα μπιμπελὸ καὶ μὴ μικρὴν κου κλίτσα. Εὐρίσκειται ἐκτὸς κινδύνου. Τὸν περιμένω γιὰ μονομαχίαν.

Πειραχτήρι

11) Ἐκπλήξεις! Ἐκπλήξεις! Δῶρα! Καίμεις γιὰ ἔμου! Πρῶτα γιὰ τὸ Ἀνίκητο.

Πειραχτήρι

12) Κίνδυνος! Θάνατος! Φυλαχθῆτε! Ἐγὼ ὁ Ἰπτάμενος Δίσκος ποῦχω ἀναστρώσει τὴν Οἴκου-

Μία ἀπὸ τίς μεγαλύτερες ποιητικῆς φυσιογνωμίας τῆς νεώτερης Ἑλλάδας, εἶναι, ἀναμφιβόλως, ὁ Κώστας Κρυστάλλης, πού ἀνθίσε καὶ μαράθηκε σὺν τὸ λουλοῦδι.

Γεννήθηκε τὸ 1870 στὸ Συρράκο τῆς Ἡπείρου, ἀπὸ τὸν Δημήτρη Κρυστάλλη, ἢ Κρυστάλλη. Ἀπὸ μικρὸς διεκρίνετο διὰ τὴν σπανίαν ἀγάπην του στὰ γράμματα καὶ τὴν μεγάλην κλίσην του στὸ ποίημα. Ἀπὸ 16 ἐτῶν ἡλικία ἔγραφε ποιήματα ἐναντίον τῶν τυρράνων, διὰ τοῦτο καὶ καταδιωχθεὶς ἦλθεν εἰς Ἀθήνας. Ἡ ζωὴ του ἐδῶ, εἶναι μὴ μεγάλη σειρά ἀπὸ στερησεις, ἀπὸ δυστυχία, πού κλονίζουσι τὴν υγείαν του, ἐλθὼν δὲ μετὰ εἰς τὴν Ἄρτα, πέθανε εἰς ἡλικίαν μόλις 24 χρονῶν, εἰς τὰς 22 Ἀπριλίου 1894.

Ἔτσι μᾶς ἔφυγε ὁ Κρυστάλλης, σὺν τὸ μπουμπουκι, πού δὲν προφθάνει ν' ἀνοίξῃ, καὶ τὸ παρασέρνει ἕνας ἄγριος, ξαφνικός, ὑπουλος ἀνεμοστρόβιλος.

Πέθανε μὴ μεγάλη φυσιογνωμία τῆς Πατρίδος μας, πού ἀργότερα θὰ γινόνταν καμάρια τῆς. Πέθανε ἕνας νέος Θεόκριτος. Γιατί ὁ νέος ποιητὴς δὲν ἔμοιαζε μὲ τοὺς ἄλλους τοῦ καιροῦ του. Δὲν ἦταν ρομαντικός, οὔτε διακρίνεται εἰς τὰ ἔργα του ἡ λύπη καὶ ἡ μελαγχολία ὅπως τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου, ἀλλὰ δὲν εἶχε καὶ καμμιά ἐπίδρασι ἀπὸ τοὺς ἄλλους ποιητάς. Αὐτὸς ἐρχόταν τραγουδώντας ἀπὸ τὴν στάνη. Δάσκαλό του εἶχε τὴν μητέρα του τὴν φύσιν, τὸ ἀθάνατο ἐλληνικὸ λαϊκὸ τραγοῦδι. Ποτισμένος μὲ τὸ κρυσταλλένιον νάμα τῆς πατρίδας του, ἄδολος, τραγοῦδᾷ τὴν Ἑλληνικὴν φύσιν, τὴν Ἑλλάδα, τὴν λευτεριά. Μέσα σὲ διάστημα ὀκτῶ ἐτῶν, ἐμφανίστηκε, ἐδημιούργησε ἄφθογον ὕλικόν, ἀπέκτησε θαυμαστάς καὶ πέθανε.

Ἡ σπουδαιότερα ποιητικὴ συλλογὴ εἶναι ἡ «ὁ τραγοῦδιστὴς τοῦ χωριοῦ καὶ τῆς στάνης».

Εἰς τὸν Φιλαδέλφειον διαγωνισμόν πῆρε τὸν «πρῶτον» ἔπαινον. Δὲν βραβεύθηκε διότι ἦσαν γραμμένα εἰς τὴν Δημοτικὴν. (1893). Μετὰ ἀπὸ ἕνα ἔτος πέθανε. Ἔτσι μέσα ἀπὸ τὴν φτώχεια, τίς στερησεις, τὴν δυστυχίαν, ξεπήδησε σὺν ἀστέρι, καὶ ἔσβυσε πρὶν προφθῆσαι νὰ μεσουρανήσῃ ὁ Κώστας Κρυστάλλης. Τὸ ἔργο του ὅμως, πού εἶναι, μᾶς τὸ παρουσιάζει ὡς τὸν νέον μὲ τὴν τάσιν πρὸς τὴν δημιουργίαν, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἐνὸς ἀνωτέρου σκοποῦ, καὶ τὸν τοποθετεῖ σὺν ἕνα ἀντάξιον διάδοχον ἐνὸς Θεοκρίτου.

ΚΩΣΤΗΣ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ

Στ' Ἰουμ. Ἱεραπέτρας

μὲν, προσγειοῦμαι ἐδῶ ἐπὶ τὴν στήλην τῆς Λογομαχίας! Κάνετε πέρα πρὶν σὰς συντρίψω!... Εἶμαι ἔτοιμος! Περιμένω!

Ἰπτάμενος Δίσκος

13) Ἀνίκητε, ὄριστε, νὰ δοῦμε μέχρι πότε θὰ σὲ λένε Ἀνίκητο! Καὶ σὺ Πειραχτήρι ἔλα σὲ περιμένω νὰ δοῦμε ἂν καὶ μαζὺ μου ἔχεις τὴν ἴδια γνώμην πε-

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

16) 'Αν εἰς τὸ πολυώνυμον $\Pi(X) = X^3 - 8X^2 + X - 2$ τὰ $\Pi(X+i) - 4$ καὶ $\Pi(X-i)$ εἶναι ἴσα νὰ εὐρεθῇ ἡ τιμὴ τοῦ X

Ραϊλάκης Γεώργιος

17) Δύο ἐπαίται ἔχουν μαζὶ 10 ὀκάδας ἔλαιον τὸ ὁποῖον θέλουν νὰ μοιρασθοῦν. Πῶς δύνανται νὰ πάρουν ἕκαστος τὰς 5 ὀκάδας ἀφοῦ ἀντὶ ζυγοῦ χρησιμοποιοῦν 3 δοχεῖα τὰ ὁποῖα βάζουν τὸ μὲν ἓνα 10 ὀκ., τὸ ἄλλο 7 ὀκ. καὶ τὸ τρίτον 3 ὀκ. ἔλαιον;

Βεριδάκη Μαίρη

Ζ' Πρ. Γ.Θ.Χ.

18) Ποδηλάτης ἀναχωρεῖ ἔκ τινος πόλεως Α πρὸς ἄλλην Β διευθυνόμενος μὲ σταθερὰν ταχύτητα. Φθάσας εἰς τὴν Β ἀναχωρεῖ ἔκ νέου πρὸς τὴν Α μετὴν αὐτὴν ταχύτητα. Καθ' ὁδὸν καὶ μετὰ πορείαν μίας ὥρας ἀναγκάζεται νὰ σταματήσῃ ἐπὶ 20 λεπτά. Ἀναχωρεῖ κατόπιν αὐξήσας τὴν ταχύτητα του κατὰ 4 χλμ. τὴν ὥραν. Γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἡ ἀπόστασις τῆς Α πόλεως ἔκ τῆς Β εἶναι 60 χλμ. νὰ εὐρεθῇ ἡ ἀρχικὴ ταχύτης τοῦ ποδηλάτου ἐάν ὁ χρόνος τὸ ὁποῖον ἐχρειάσθῃ νὰ ὑπάγῃ ἴσῳται μὲ τὸν χρόνον τὸν ὁποῖον ἐχρειάσθῃ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Α πόλιν.

19) Νὰ εὐρεθῇ τετραψήφιος καὶ θετικὸς ἀριθμὸς τοῦ ὁποῖου τὸ ἄθροισμα τῶν ψηφίων νὰ ἴσῳται μὲ 19, τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν ψηφίων μὲ 123, τὸ ἄθροισμα τῶν δύο πρώτων ψηφίων του νὰ ὑπερβαῖν κατὰ 1 τὸ ἄθροισμα τῶν δύο τελευταίων ψηφίων αὐτοῦ, καὶ τέλος ἐάν ἀφαιρέσωμεν ἔκ τοῦ ψηφίου τῶν ἑκατοντάδων τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων νὰ προκύπτῃ τὸ ψηφίον τῶν μονάδων.

Πενταράκης Ἀντώνιος

20) Ποδηλάτης διήνυσε μίαν ἀπόστασιν μὲ ταχύτητα 12 χλμ. τὴν ὥραν. Ἐάν εἶχε ταχύτητα 8 χλμ. θὰ ἔφθανε 2 ὥρας ἀργότερον. Ποῖα ἦτο ἡ διανυθείσα ἀπόστασις;

ΑΣΚΗΣΙΣ ΠΡΑΚΤ. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ

21) Νὰ ἀποδειχθῇ τὸ ἀληθές τῆς ταυτότητος:

$$X^4 (\psi - \omega) + \psi^4 (\omega - X) + \omega^4 (X - \psi) = X - \psi, (X - \omega), (\psi - \omega).$$

$$X^2 + \psi^2 + \omega^2 + X\psi + X\omega + \psi\omega$$

22) Ἐπὶ τῶν πλευρῶν ΑΒ καὶ ΑΓ ἐνὸς τριγώνου ΑΒΓ καὶ ἔκτος αὐτοῦ κατασκευάζομεν τὰ τετράγωνα ΑΒΔΕ καὶ ΑΓΖΚ. Νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι αἱ εὐθεῖαι ΒΖ καὶ ΓΔ τέμνονται ἐπὶ τοῦ ὕψους ΑΘ τοῦ τριγώνου ΑΒΓ (θεώρημα τοῦ Vecten)

23) Νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι αἱ διχοτόμοι τῶν ἑξωτερικῶν γωνιῶν ἐνὸς παραλληλογράμμου τεμνόμεναι σχηματίζουν ὀρθογώνιον τοῦ ὁποῖου τὸ ἄθροισμα τῶν διαγωνίων εἶναι ἴσον μὲ τὴν πε-

ρίμετρον τοῦ παραλληλογράμμου.

Παπαυαρμάκης Γεώργιος

Ζυ Πρακτικοῦ

24) Νὰ κατασκευασθῇ τρίγωνον τοῦ ὁποῖου δίδονται δύο πλευραὶ καὶ ἡ ἄκτις τοῦ περιγεγραμμένου κύκλου.

25) Ἡ εὐθεῖα ἥτις συνδέει τὰ μέσα τῶν παραλλήλων πλευρῶν ἰσοσκελοῦς τραπέζιου εἶναι κάθετος ἐπὶ τὰς πλευράς ταύτας.

Τσιναράκης Ἰωάννης

Ζυ Πρακτικοῦ

26) Ἐάν φέρωμεν τὰς διχοτόμους τῶν ἑξωτερικῶν γωνιῶν τριγώνου ΑΒΓ αὗται τεμνόμεναι ὀρίζουσι νέον τρίγωνον Α'Β'Γ' τοῦ νέου δὲ τούτου τρίγωνου φέρομεν τὰς διχοτόμους τῶν ἑξωτερικῶν γωνιῶν αἱ ὁποῖαι πάλι τεμνόμεναι ὀρίζουσι νέον τρίγωνον Α'' Β'' Γ''. Εἰς τὸ νέον τρίγωνον πράττομεν ὡς ἀνωτέρω κ. ο. κ. Σχηματίζονται οὕτω ἄπειρα τρίγωνα. Νὰ δεიχθῇ ὅτι τὸ ὄρικόν τείνει νὰ γίνῃ ἰσόπλευρον.

Μάντακας Γεώργιος

Ηα Πρ.

27) Νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι διὰ πᾶσαν τιμὴν τῶν α, β, γ ἰσχύει ἡ σχέσις:

$$\frac{\eta\mu(\alpha-\beta)}{\eta\mu\alpha \cdot \eta\mu\beta} + \frac{\eta\mu(\beta-\gamma)}{\eta\mu\beta \cdot \eta\mu\gamma} + \frac{\eta\mu(\gamma-\alpha)}{\eta\mu\gamma \cdot \eta\mu\alpha} = 0$$

Πετράκη Κατίνα

Η' Πρ. Γ.Θ.Γ.

28) Κοίλη σφαῖρα ἔκ χαλκοῦ βυθίζεται ἐντὸς ὕγρου πυκνότητος 1,5. Νὰ εὐρεθῇ ὁ λόγος τοῦ συμπαγοῦς ὄγκου πρὸς τὸν ὄγκον τῆς κοιλότητος. γνωστοῦ ὄντος ὅτι ὁ ἀριθμὸς ὁ ἐκφράζων τὸν ὄγκον τῆς κοιλότητος τῆς σφαίρας ἴσῳται πρὸς τὸν ἀριθμὸν τὸν ἐκφράζοντα τὸ ἐντὸς τοῦ ὕγρου βάρους τῆς σφαίρας. Πυκνότης χαλκοῦ 9.

29) Ἐπίπεδον κάτοπτρον τίθειται πλησίον πρίσματος ΑΒΓ οὕτως ὥστε νὰ σχηματισθῇ μὲ τὴν ἐπιφάνειαν ΑΒ αὐτοῦ γωνίαν 60°. Φωτεινὴ ἄκτις πίπτει καθέτως ἐπὶ τοῦ κατόπτρου καὶ μετὰ τὴν ἀνάκλασίν τῆς διέρχεται διὰ τοῦ εὐρισκομένου εἰς τὴν Νευτώνιον θέσιν πρίσματος (ἦτοι εἰς τὴν θέσιν τῆς ἐλαχίστης ἐκτροπῆς, ἐν σχέσει πρὸς τὴν προσπίπτουσαν φωτεινὴν ἄκτινα). τοῦ ὁποῖου πρίσματος ὁ δείκτης διαθλάσεως εἶναι ὡς ἢ $\sqrt{3}$. Ποῖα ἡ διαθλαστικὴ γωνία τοῦ πρίσματος;

30) Νὰ εὐρεθῇ ὁ μοριακὸς τύπος ἐνώσεως ἥς ἡ σχετικὴ πυκνότης εἶναι 2,175 καὶ ἡ ἑκατοστ. σύστασις Η=1,60ο, Ο=76, 18ο καὶ Ν=22. 22οο Ατομ. βάρη Η=1,008, Ο=16 καὶ Ν=14.

Δημήτριος Μαθιουδάκης

Ηα Πρακτικοῦ

ΔΙΑΦΟΡΑ TESTS

13 Τὸ πρῶτον μου εἰς τὰ σκοτεινὰ ἀδίκως θὰ ζητήσῃς, τὸ δευτερόν μου ἀπαιτοῦν ὄλαι αἱ κυβερνήσεις, ἐν τούτοις τὸ ὄλον φλέγεται καὶ σπεῦσε νὰ τὸ λύσῃς.

Θεόδωρος Ἐδτ. Σαρτζετάκης

Δ' Ε. Σ. Χ.

14 Ποῖον φρούτον παραπονεῖται διὰ λάδι;

15 Ποῖα θάλασσα εἶναι ἡ καταστροφή τῶν γυναικείων καλτσῶν;

16 Ἡ ἰσότης II=VI ἀποτελεῖται ἀπὸ σπέρτα. Κατὰ ποῖον τρόπον θὰ μετακινήσωμεν ἐν μόνον σπέρτον, ὥστε νὰ ἀληθεύῃ ἡ ἰσότης;

Γιαννακάκη Ἑλλη

Ζα Γ. Θ. Χ.

17 Ἐνώθηκε μία πρόθεσις μὲ μέρος ἄνθους κύριον, γνωστὸν κ' εὐθὺς παρουσιάσθηκε ἄνηθος μορφωμένος μ' ἀνώτερον σκοπόν.

10 Ἐάν ἐκεῖνον πού σε ντύνει ἀναγραμματίσῃς, μίαν πόλιν ἐνδοξὸν εὐθὺς θὰ ἀντικρύσῃς.

Τσιναράκης Ἰωάννης

Ζυ. Πρ.

19 Τι εἶναι αὐτὸ πού ζῆ χωρὶς νὰ ἔχη σῶμα ἀκούει χωρὶς νὰ ἔχη αὐτιά καὶ μιλεῖ χωρὶς νὰ ἔχη στόμα;

20 Ἐκτός ἀπὸ τὸν Φεβρουάριον ποῖος εἶναι ὁ μικρότερος μῆνας;

21 Πι πράγμα εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἠμποροῦμε νὰ τὸ μαζέψωμεν ὅταν πέσῃ;

22 Τι βρῖσκεται πάντοτε μπροστά σὰς ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖτε νὰ τὸ δῆτε;

23 Ποῖον Κράτος τῆς Ἀμερικῆς ἐάν τοῦ ἀναβιβάσωμεν τὸν τόνον γίνεταί μέρος τοῦ σώματός μας.

A. Π.

24 Ἐνας καπνιστὴς ἐπειδὴ δὲν εἶχε χρήματα νὰ ἀγοράσῃ τσιγάρα ἐμάζεψε γόπες. Ἐξακρίβωσε δὲ ὅτι μὲ τρεῖς γόπες κατασκευάζει ἓνα τσιγάρο. Πόσα τσιγάρα καπνίζει ἐάν μαζεύῃ 33 γόπες τὴν ἡμέρα.

Ψούνης Βασίλειος

ΣΤΒ Β.Γ.Χ.

Ἐορθὰς λύσεις τῶν ἀσκήσεων μᾶς μᾶς ἔστειλαν οἱ κάτωθι:

Μαθιουδάκης Δημήτριος Ηα Πρ. 6 7, 8, 9, 13, 14, 15.

Κατερινάκης Εὐάγγελος ΣΤα Β.Γ.Χ. 7 Πετράκη Κατίνα Η. Πρ. Γ.Θ.Χ. 8, 9, Γεωργιλάς Ζαχαρίας Ηα Πρ. 3, 8, 13.

Ἐορθὰς λύσεις τῶν TESTS μᾶς ἔστειλαν οἱ κάτωθι:

Σαρτζετάκης Θ. Δ. ΕΣΧ 2, 3, 4, 6, 9, 11, 12. Μουντάκης Ν. Ε' Γυμν. Καστελιού Κισ. 1, 2, 4, 6, 12, Μαθιουδάκης Δ. Ηα Πρ. 1, 4, 6, 7, 8, 10. Κατερινάκης Ε. ΣΤα 2, 3, 4, 6, 12. Βεριδάκη Μ. Ζ' Πρ. Γ.Θ.Χ. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9,

Χατζιδάκη Δημήτρα ταξ. Στ' Έμπερ, Ηρακλείου.

Σε ευχαριστούμε πολύ δια τα φιλικά σου λόγια πρὸς τὸ περιοδικό, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ δικό σας περιοδικό. Δυστυχῶς ἡ συνεργασία διὰ τὸ Ἄρκάδι ἐλήφθη ἀργά. Περιμένουμε ἄλλη. Ἡ σχολή σας πολλὰ μπορεῖ νὰ δώσῃ. Δὲν μᾶς ὄρισθαι ἀκόμη οἱ ἀνταποκριταὶ ἀπὸ τὴν Σχολήν σας. Ὑπενθυμίστέ το εἰς τὸν διευθυντὴν σας νὰ ὄριση δύο ἀνταποκριτὰς ἢ ἀνταποκριτριάς.

Προγουλάκη Ζαχαρένια Στ' τάξις Γυμνασ. Βάμου.

Γιατὶ μὲ τὸ μολυβὶ γραμμένο; Θέλει διόρθωμα. Σε ευχαριστούμε.

Ζερβουδάκη Ἰωάν. Η' τάξις Γυμνασ. Βάμου.

Προχειρογραμμένο. Περιμένουμε κατὰ καλύτερο καὶ πρωτότυπο.

Σολιάκη Ἰωάννην Ζ' τάξις Ἀγίου Νικολάου.

Σε ευχαριστούμεν. Δὲν μᾶς καθορίζεις ποῖος ὄρισθη ἀνταποκριτὴς ἀπὸ τὸν κ. Γυμνασιάρχην σας καὶ πόσα φύλλα νὰ στέλνω. Περιμένουμε. Ἡ ἐργασία σου καλὴ.

Φωτρίκη Χαράλ. Δ' τάξις Ἰδιωτικ. Βουκολιῶν.

Τὰ λόγια σου μᾶς συγκινοῦν. Ἀπὸ τὸ καλὸ σας Γυμνάσιον περιμένουμε πολλὰ. Διαβάστε τὰ σχετικά εἰς Λογομαχίες. Ἡ ἐργασία σου δύσκολο θέμα.

Δαμπρινουδάκη - Μικουδάκη - Ἀποστολάκη Γ.Θ.Ρ.

Πολὺ σὰς ευχαριστοῦμεν. Τὸ Ρέθυμνο τὸ ἔδειξε πάντοτε. Παντοῦ πρῶτο. Δὲν ζηλεύομε, σὰς συγχαίρομε. Περιμένουμε πολλὰ ἀπὸ τὸ Γυμνάσιόν σας. Τὸ περιοδικὸ πάντα εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Γυμνασίου σας.

Βαρουδάκη Παντελῆν Ἐκ ΒΓΧ

Ὅχι ἐπίκαιρο. **Καιέπην Ε' Ζα ΒΓΧ.**

Ἐπίσης. **Ντουντουλάκη Παν. τάξις Ε' Β, Γ, Χ.**

Θέμα δύσκολο γιὰ σένα. **Κυθονάκη Ἀντών. Ζυ Κλάσ Α' Γυμν. Ἀρρ. Ἡρακλείου.**

Σε ευχαριστούμε πολύ. Δὲν μᾶς καθορίζεις ἂν ὄρισθῃ ἀνταποκριτὴς ἀπὸ τὸν Γυμνασιάρχην σας. Περιμένουμε νεώτερο γράμμα σου.

Στεφανάκη Μιχ. Εβ. ΒΓΧ.

Κακογραμμένο. **Κρυσονικολάκη Γεώργ. Γυμν Βιάννου.**

Σε ευχαριστοῦμεν πολύ. Σε διορί-

12. Γεωργιάδης Ζ' Ἡα Πρ. 1, 2, 3, 4, 6, 10.

Νέας συνεργασίας μᾶς ἔστειλαν οἱ Μαθιουδάκης Δ. Ἡα Πρ. Σαρτζετάκης Θ Δ' Ε.Σ.Χ. Γιαννακάκης Ε. Ζα Γ.Θ.Χ. Τσαναράκης Ι. Ζυ Πρ. Βερίβηκη Μ. Ζ' Πρ. Γ.Θ.Χ. Ραϊλάκης Γ. Ζυ Πρ. Παπαμαρκάκης Γ. Ζυ Πρ. Πετράκη Κ. Η' Πρ. Γ.Θ.Χ. Ψούνης Β. ΣΤΒ Μάντακας Γ. Ἡα Πρ.

ζομεν ἀνταποκριτὴν τοῦ περιοδικοῦ, Θέλομεν ὅμως νὰ ἐγκρίνῃ τὸν διορισμόν σου ὁ κ. Γυμνασιάρχης σας. Γράψε μας σχετικῶς. Μὲ τὸ γυμνάσιόν σας θὰ ἀποκτήσωμεν φιλικούς δεσμούς.

Φουντουλάκη Κων. Ητ' Ἰτάξ. Γυμν. Καστελλίου Κισάμου.

Εἰς τὸ Γυμνασίον σας στέλλονται περιοδικά. Φροντίζετε ὅλοι διὰ τὴν εὐρείαν κυκλοφορίαν.

Βουμβουλάκη Κων. Η' τάξις Γυμνασ. Καστελλίου Πεδιάδος.

Σε ευχαριστοῦμεν πολύ. Περιμένουμε νὰ ὄρισθῶν ἀπὸ τὸν κ. Γυμνασιάρχην σας οἱ ἀνταποκριταὶ εἰς τὸ πάντα πρῶτομο Γυμνάσιόν σας. Ὑπενθυμίστέ το εἰς τὸν κ. Γυμνασιάρχην σας.

Προετκήνη Ἰωάννην ταξ. Η' Γυμν. Βάμου.

Σε ευχαριστοῦμε. Καλὸ τὸ ποίημα πρέπει ὅμως νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά του. Ἀπὸ τὸ φιλικὸ καὶ σχεδὸν γειτονικὸν μὲ τὰ Χανιά Γυμνάσιον σας περιμένουμε πολλὰ ἐφέτος. Ὑπενθυμίστατε τὸν κ. Γυμνασιάρχην σας νὰ μᾶς ὄριση τοὺς ἀνταποκριτὰς ἀπὸ τὸ Γυμνάσιόν σας.

Καλλιάτσάκη Στέλλα Ε' Γυμν. Βάμου.

Σε ευχαριστοῦμε πολύ. Στὸ διήγημα θὰ θέλαμε τὴν ἔγκρισιν τοῦ Καθηγητοῦ σου γιὰ δημοσίευσιν.

Γιαννουδάκη Πόπη Στ' Γ.Θ.Χ.

Ἡ συνεργασία σου καλὴ. Στείλει ἄλλην.

Αὐγουλᾶν Ἡρ. Δ' Β.Γ.Χ.

Γράψε ἄλλο θέμα, μαθητικὸ. **Χελκᾶκη Γεώργ. ταξ. Η' Γυμνασ. Καστ. Κισ.**

Σε ευχαριστοῦμε πολύ. Καλὸ τὸ θέμα σου. Συνηθισμένο ὅμως. Γράψε ἄλλο. Ἀπὸ τὸ Γυμνάσιόν σας περιμένουμε πολλὰ ἐφέτος.

Ἀπαντήσαμε σὲ ὅσα γράμματα ἐλάβαμε μέχρι τὴν 15 Νοεμβρίου.

Ὅσοι ἐγραψαν ἀσκήσεις lesbes διαγωνισμοῦ λογομαχίας θὰ λάβουν ἀπάντησιν ἀπὸ τὴν εἰδικὴν στήλην.

Ἐπαναλαμβάνομε νὰ γράφετε καθαρὰ καὶ σύντομα, καὶ θέματα καλὰ καὶ ἐνδιαφέροντα τοὺς μαθητὰς. Ὅχι πρόχειρα πρᾶγματα.

ΥΠΟΔΟΧΗ.— Τὸ περιμέναμε πὼς ἡ «Μαθ. Ἠχώ» θὰ βρῇ καὶ φέτος τὴν ἵδια ὑποδοχή. Ἀπὸ ὅλα σχεδὸν τὰ Γυμνάσια τῆς Κρήτης ἐπήραμε συγχαρητήρια γράμματα καὶ ἀπὸ τοὺς κ. κ. Γυμνασιάρχας καὶ καθηγητὰς καὶ ἀπὸ πολλοὺς μαθητὰς καὶ μαθητριάς.

Τοὺς ευχαριστοῦμεν ὅλους μὲ τὴν καρδιά μας. Τὰ καλὰ τοὺς λόγια μᾶς ὑποχρεώνουν καὶ μᾶς ἀναγκάζουν νὰ φανῶμεν πᾶσα θυσίᾳ συνεπίεις στὸ μεγάλο καὶ δύσκολο ἔργον μας. Τοὺς τὸ ὑποσχόμεθα.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ.— Στὸ προηγούμενο φύλλο μας ἐγράψαμε τοὺς ὅρους συνεργασίας. Ὑπενθυμίζομε πάλι ὅτι οἱ ὄροι αὗτοι θὰ τηρηθῶν γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχουν παράπονα. Αὐτὸ τοῦ θέλομε εἶναι νὰ λαβαίνωμε ἐκλεκτὰς, ἡλεγμένους, ἀπὸ καθηγητὰς ἐπίκαιρους πρωτότυπες καὶ μὲ ἐνδιαφέρον συνεργασίας. Τὸ περιοδικὸν δὲν πρέπει νὰ δημοσιεύῃ πλέον πρόχειρα καὶ παιδαριώδη πρᾶγματα, σὰν νὰ μὴν ὑπάρχει τόσοσ πνευματικὸς πλοῦτος εἰς χιλιάδες μαθητὰς καὶ μαθητριάς τῆς Κρήτης.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.— Πολλοὶ μᾶς ρωτοῦν ποῖα εἶναι ἡ συντακτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ περιοδικοῦ. Δὲν τὸ κρατοῦμε μυστικὸ. Τὴν συντακτικὴ ἐπιτροπὴ θὰ τὴν ἀνακοινώσωμε σὲ ἕνα προσεχὲς φύλλο. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα ἢ δύο ἀνταποκριτὰς ἀπ' ὅλα τὰ Γυμνάσια τῆς Κρήτης.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ.— Παρακαλοῦμεν τοὺς ἀνταποκριτὰς μας καὶ συνεργάτας μας κατὰ πρῶτον νὰ μᾶς γράφουν τὴν κίνησιν τοῦ Γυμνασίου των, τὴν καλλιτεχνικὴν, τὴν ἀθλητικὴν, τὴν προοδευτικὴν κ.λ.π. μὲ συντομίαν καὶ παραστατικότητα, ὡς καὶ ὅλα τὰ μαθηματικὰ νέα ἀπὸ τὸ Γυμνάσιόν τους ἢ τὴν πόλιν καὶ τὴν κομόπολιν τους, διὰ νὰ δημοσιεῦνται εἰς τὴν στήλην τῶν Μαθητικῶν νέων.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ.— Ἡ «Μαθ. Ἠχώ» κατὰ τὸ παρὸν ἔτος θὰ δημοσιεύει φωτογραφίας ὅπως τὴν σημερινὴν τῆς πρώτης σελίδος, μαθητῶν, μαθητριάδων, καθηγητῶν, τοπίων κ.λ.π. Ὅποιο σχολεῖο θέλει μπορεῖ νὰ μᾶς στείλῃ φωτογραφίας καθαρὰς βέβαια, γιὰ δημοσίευσιν, μὲ ἀντίτιμο 70 δρχ. διὰ τὶς μεγάλας καὶ 40 διὰ τὶς μικρὰς διὰ τὴν κάλυψιν μερικῶν τουλάχιστον ἐξόδων τῆς κατασκευῆς ἐν Ἀθήναις τοῦ κλισέ.

ΣΕΛΙΔΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.— Πολλοὶ μικροὶ μαθητὰ τῶν δημοτικῶν σχολείων μᾶς ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ δημοσιεύωμεν μικρὰς ἐκθεσοῦλες, ποιηματάκια, παιχνιδία κλπ.

Εὐχαρίστως ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους τοὺς χαρίζομε μίαν σελίδα τοῦ περιοδικοῦ. Καὶ αὐτοὶ σὲ λίγο θὰ γίνωυν γυμνασιόπαιδα ποὺ θὰ μᾶς διαδεχτοῦν. Κι' αὐτοὶ ἀνήκουν εἰς τὴν μεγάλην μαθητικὴν οἰκογένειαν καὶ δὲν πρέπει νὰ τοὺς χαλάσωμε τὸ χατήρι τους. Τοὺς περιμένει λοιπὸν ἡ σελίδα τους νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
EMMAN. ΣΤ. ΠΕΤΡΑΚΗ
Εἰσοδίων 46 — Χανιά
Τηλεφῶνον 6.30